

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ÇALIŞAN EVLİ KADINLARIN CİNSEL YAŞAM KALİTESİNDE
TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ VE ÇİFT UYUMU İLİŞKİSİ**

PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Tülay KAÇAN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rıdvan ÜNEY

İSTANBUL - 2018

TEZ TANITIM FORMU

- YAZAR ADI SOYADI** : Tülay KAÇAN
- TEZİN DİLİ** : Türkçe
- TEZİN ADI** : Çalışan Evli Kadınların Cinsel Yaşam Kalitesinde Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyumu İlişkisi
- ENSTİTÜ** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- ANA BİLİM DALI** : Psikoloji
- TEZİN TÜRÜ** : Yüksek Lisans
- TEZİN TARİHİ** : 04/01/2018
- SAYFA SAYISI** : 71
- TEZ DANIŞMANLARI** : Yrd. Doç. Dr. Rıdvan ÜNEY
- DİZİN TERİMLERİ** : Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller, Çift Uyumu
- TÜRKÇE ÖZET** : Bu çalışmanın amacı; çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkinin ortaya konulmasıdır. Bu çalışmada Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği, Çift Uyumu Ölçeği ve Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır. Aynı zamanda katılımcıların sosyodemografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından Kişisel Bilgi Formu oluşturulmuştur. Araştırmaya Türkiye’de farklı coğrafi bölgelerde çalışmakta ve evli olan 161 kadın alınmıştır. Araştırmada grubun; çift uyumu ile cinsel yaşam kalitesi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiye ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda bulgular esas alınarak önerilerde bulunulmuştur.
- DAĞITIM LİSTESİ** : 1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne
2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

Tülay KAÇAN

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ÇALIŞAN EVLİ KADINLARIN CİNSEL YAŞAM KALİTESİNDE
TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ VE ÇİFT UYUMU İLİŞKİSİ**

PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Tülay KAÇAN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rıdvan ÜNEY

İSTANBUL - 2018

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının ederlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite ya da başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Tülay KAÇAN

.../ ... / 2018

ÖZET

Giriş: Aile ve ev içerisinde pek çok konuda anlaşabilen, sağlıklı ilişkiler kurabilen, sorunlara yapıcı çözümler bulabilen çiftler uyumlu çiftler olarak tanımlanmaktadır. Cinsellik Çiftlerin yaşamlarının ve yaşam kalitelerinin önemli unsurlarından biridir. Bu nedenle cinsellikle ilgili yaşanan sorunların cinsel yaşam kalitesini etkileyebileceği düşünülmektedir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma Türkiye’de farklı coğrafi bölgelerde çalışmakta ve evli olan 161 kadın üzerinde yapılmıştır. Araştırmada kullanılan veriler dört ölçme aracı ile toplanmıştır. Bunlar; Kişisel Bilgi Formu, Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği ve Çift Uyumu Ölçeği’dir. Kullanılan ölçme aracıyla elde edilen veriler, alt amaçlara uygun istatistiksel tekniklerle analiz edilmiştir. Katılımcılara uygulanan ölçeklerden elde edilen veriler kodlanarak, SPSS (Statistical Package For Social Sciences) 24,0 istatistik paket programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmış ve istatistiksel işlemlere tabi tutulmuştur.

Bulgular: Araştırmada grubun toplumsal cinsiyet rolleri ile cinsel yaşam kalitesi arasında ve toplumsal cinsiyet rolleri ile çift uyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Çift uyumu ile cinsel yaşam kalitesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmada kişisel bilgi formu ve diğer testlerin uygulandığı 161 çalışan evli kadının 72’si (%44,7) 31-40 yaş aralığındadır, 93’ü (%57,8) lisans mezunu, 60’ının (%37,3) hiç çocuğu yoktur, 138’i (%85,7) Marmara bölgesinde yaşamaktadır, 61’inin (%37,9) evlilik süresi 10 yıldan fazladır, 155’i (%96,3) bir kez evlilik yapmıştır, 125’inin (%77,6) cinsel birleşme süresi 8 dakika ve daha fazladır, 131’i (%81,4) orgazm olmaktadır, 64’ünün (%39,8) aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez ve 137’si (%85,1) eşi dışında çocuğuyla uyumamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini, Çift Uyumu

ABSTRACT

Introduction: Couples which can agree on family and domestic affairs, get healthy relationships, and find constructive solutions for problems are defined as the best matches. Sexuality is one of the important factors in couples' life and their life quality. That's why it is thought that troubles related to sexuality may affect sexual life quality.

Purpose: The purpose of this study is to examine the relationship between in sexual life quality of married working women gender roles and dyadic adjustment.

Material and Method: This study was made with 161 women who are married and work in a different geographic region in Turkey. Data used in the research are collected with four measurement tools. These are Personal Information Form, Sexual of Life Quality Questionnaire (SQLQ), Gender Roles Scale and Dyadic Adjustment Scale. Data obtained by the measurement tools were analyzed with appropriate statistical methods for sub-goals. Data obtained from the scales applied to the participants were coded and computerized by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 21,0windows package software and subjected to statistical process.

Findings: It is not found in the study that there is a statistically significant relationship between the group's gender roles with sexual life quality and gender roles with dyadic adjustment. It is found in the study that there is a statistically significant relationship between dyadic adjustment with sexual life quality.

Result: Of 161 married working women applied to personal information form and other scales in the study; 72 (%44,7) are between the ages of 31-40; 93 (%57,8) have bachelor's degree; 60 (%37,3) have no children; 138 (85,7%) live in Marmara Region; 61 (%37,9) whose marriage duration is more than ten years; 155 (%96,3) got married once; 125 (%77,6) whose sexual intercourse duration is more than 8 minutes; 131 (81,4%) have an orgasm; 64 (%39,8) whose number of sexual intercourse is 1-5 times per month and 137 (%85,1) are not sleep with her child except her partner.

Key Words: Sexual Life Quality, Gender Roles, Dyadic Adjustment

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
KISALTMALAR.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VI
EKLER LİSTESİ.....	VII
ÖNSÖZ.....	VIII
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	2
1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ.....	2
1.2. HİPOTEZLER.....	3
1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	5
1.4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	5
1.5. SAYILTILAR.....	6
1.6. SINIRLILIKLAR.....	6
İKİNCİ BÖLÜM	7
KURAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. CİNSEL YAŞAM KALİTESİ	7
2.1.1. Cinsellik	7
2.1.2. Yaşam Kalitesi	7
2.1.3. Cinsel Yaşam Kalitesi	9
2.2. TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ.....	9
2.2.1. Cinsiyet	9
2.2.2. Toplumsal Cinsiyet	9
2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Rollerini	11
2.3. ÇİFT UYUMU	12
2.3.1. Evlilik	12
2.3.2. Aile.....	13
2.3.3. Çift Uyumu	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	15
YÖNTEM	15
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	15
3.2. ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİ.....	15
3.3. ARAŞTIRMADA KULLANILAN VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	15

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	15
3.3.2. Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği.....	16
3.3.3. Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği.....	16
3.3.4. Çift Uyumu Ölçeği.....	17
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI.....	18
3.5. VERİLERİN ANALİZİ.....	18
3.6. ETİK KONULAR.....	19
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	20
BULGULAR.....	20
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	49
TARTIŞMA.....	49
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	59
KAYNAKÇA.....	72
EKLER.....	-

KISALTMALAR LİSTESİ

KBF : Kişisel Bilgi Formu

CYKÖ : Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği

TCRÖ : Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği

ÇUÖ : Çift Uyumu Ölçeği

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kadınların Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=161).....	20
Tablo 2. Çalışan Evli Kadınların Cinsel Yaşam kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini, ve Çift Uyum Ölçeklerinden Aldıkları Ortalama Puanların Dağılımı.....	22
Tablo 3. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Dağılımı.....	23
Tablo 4. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Yaşanılan Bölge Değişkenine Göre Dağılımı.....	26
Tablo 5. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Dağılımı.....	27
Tablo 6. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Evlilik Süresi Değişkenine Göre Dağılımı.....	31
Tablo 7. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Evlenme Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı.....	34
Tablo 8. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı.....	35
Tablo 9. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Aylık Cinsel Birleşme sayısı Değişkenine Göre Dağılımı.....	37
Tablo 10. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Cinsel Birleşme Dakikası Değişkenine Göre Dağılımı.....	40
Tablo 11. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Orgazma Olma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı.....	41
Tablo 12. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Eş Dışında Çocuğuyla Uyuma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı.....	42
Tablo 13. Cinsel Yaşam Kalitesi ile Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	43
Tablo 14. Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği ile Çift Uyum Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	44
Tablo 15. Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği ile Çift Uyum Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	46

EKLER LİSTESİ

EK-A: Kişisel Bilgi Formu

EK-B: Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutum Ölçeği

EK-C: Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği

EK-D: Çift Uyumu Ölçeği

ÖNSÖZ

Yapılan literatür araştırması sonucunda cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkiyi inceleyen yeterince araştırmaya rastlanmamıştır. Bu da çalışmanın ortaya çıkmasındaki önemli sebeplerden biridir. Bu tez çalışmasında literatür araştırmaları sonucunda Türkiye' nin farklı bölgelerinde cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkinin araştırılmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Veri toplama sürecinde her daim bana destek ve moral veren değerli arkadaşlarım Nurcan ARSLAN KANBER' e, Leyla Şafak KARAKULAK' a ve Işıl ÜNAL' a; veri analiz kısmında her ihtiyaç duyduğumda yanımda olan ve sorularıma titizlikle cevap veren değerli arkadaşım Ezgi GÜNEŞ' e ve tanıştığım günden beri yanımda olamasa bile verdiği güzel enerji ile her daim varlığını hissettiren biricik arkadaşım Aysu GÜL' e emeklerinden dolayı teşekkür ederim.

Tez sürecim boyunca deneyimlerini ve bilgisini benden esirgemeyen, tecrübeleriyle yoluma ışık tutan sorularımı büyük bir titizlik ve sabırla yanıtlayan, güler yüzü ve enerjisiyle her daim motivasyonumu yüksek tutan, değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Rıdvan ÜNEY' e teşekkür ederim.

Tülay KAÇAN

GİRİŞ

Aile ve ev içerisinde pek çok konuda anlaşabilen, sağlıklı ilişkiler kurabilen, sorunlara yapıcı çözümler bulabilen çiftler uyumlu çiftler olarak tanımlanmaktadır. Çiftlerde eşlerin ikisinin de karakterleri, davranışları ve oluşturdukları sosyal çevreleri uyumlu olmaları üzerinde rol oynamaktadır. Bununla birlikte bazı yazarlar çiftlerin ne derece anlaşıp ne derece anlaşamadığını evlilikteki uyumlarını ortaya çıkaran 14 etken belirlemiştir. Bunlar siyaset, ev işlerinin bölüşülmesi, ailenin maddi durumunun idaresi, cinsel hayat, dini konular, eşlerin birbirlerinin yakınları ile ilgilenmeleri, yaşama dair inançları, sevgilerini ifade etme biçimi, sofraya terbiyesi, yakın çevre, dostluklar, çocuğun bakımı, kadının çalışmasıdır.¹ Cinsellik Çiftlerin yaşamlarının ve yaşam kalitelerinin önemli unsurlarından biridir.² Bu nedenle cinsellikle ilgili yaşanan sorunların cinsel yaşam kalitesini etkileyebileceği düşünülmektedir.³ Cinsellik kadın ve erkek arasındaki kalıcı ilişkileri devam ettirip davranışlarında ciddi değişiklikler ortaya çıkarmaktadır. Birçok çift için önemli olan cinselliği eşlerden birinin reddetmesi ilişkide kalıcı hasarlara, eşlerin birbirlerinden uzaklaşmalarına, boşanmalarla ailenin savrulmasına, toplumsal olarak ta sorun yaşamalarına ve kendi cinsel dünyalarına dönmelerine sebep olabilmektedir.^{4 5}

---

¹ Özge Yüksel, Kadınlarda Evlilik Uyumu ve Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişki: Stresle Baş Etme Biçimleri ve Toplumsal Cinsiyet Rolü Tutumlarının Aracı Rollerini, **Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı**, 2013, s. 5. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

² KV Sydow, Sexuality During Pregnancy and After Child Birth: A Metacontentanalysis Of 59 Studies, **J PsychosomRes**, 1999, 47(1), 27-49, p. 30.

³ Emel Ege, Gebelikte Cinsel Yaşam Kalitesi ve İlişkili Faktörler, **Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı**, 2013, s. 2.

⁴ [Http://www.Çelikkol.Org/Cinsel.Htm](http://www.Çelikkol.Org/Cinsel.Htm), (22.02.2017).

⁵ Raymond, C., Rosen, D., Assesment Of Female Sexualdys Function: Rewiew of Validated Methots, **Fertility And Sterility**, 2002, 77, 89-93, s. 91.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın Alt Problemleri

1. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
5. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
6. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
7. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
8. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
9. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
10. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
11. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
12. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
13. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
14. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
15. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

16. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

17. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

18. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

19. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

20. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

21. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

22. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

23. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

24. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

25. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

26. Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

27. Çalışan evli kadınların eşler arası tatmin ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

28. Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

29. Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

1.2. HİPOTEZLER

1. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

2. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki vardır.

3. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki vardır.

4. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki vardır.
5. Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
6. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
7. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki vardır.
8. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki vardır.
9. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki vardır.
10. Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
11. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
12. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
13. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki vardır.
14. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki vardır.
15. Çalışan evli kadınların evlilikte cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
16. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
17. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki vardır.
18. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki vardır.
19. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki vardır.
20. Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.
21. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

22. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası fikir birliği arasında anlamlı bir ilişki vardır.

23. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası tatmin arasında anlamlı bir ilişki vardır.

24. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile eşler arası birliktelik arasında anlamlı bir ilişki vardır.

25. Çalışan evli kadınların erkek cinsiyet rolü ile duygulanım ifadesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

26. Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

27. Çalışan evli kadınların eşler arası tatmin ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

28. Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

29. Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi ile cinsel yaşam kalitesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

1.4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Cinsel yaşam kalitesi, toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu kadın erkek ilişkisini önemli ölçüde etkilemekte ve hayatın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, yaşamın temel alanlarında etkili olduğu düşünülen cinsel yaşam kalitesi, toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkinin araştırılmasının; çalışan evli kadınların cinsel sağlıkları hakkında bilgi vermesi ve elde edilen bulgular aracılığıyla çiftler arasında yaşanan problemlerin kaynağının ne olduğunun anlaşılması ve evliliklerin mutlu biçimde devam etmesi için alınacak önlemlerin tespit edilebilmesi bakımından önemlidir. Bu araştırmanın bir diğer önemi ise; daha önce bu üç kavramın ilişkisini inceleyen başka bir çalışmaya rastlanmaması nedeni ile literatüre katkı sunacak olmasıdır.

1.5. SAYILTILAR

1. Araştırmanın örneklem grubunun evreni temsil ettiği varsayılmıştır.
2. Araştırmaya alınan katılımcıların, araştırmada kullanılan Kişisel Bilgi Formu'na, Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği'ne, Çift Uyum Ölçeği'ne ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği'ne içtenlikle, samimiyetle ve gerçek durumlarını yansıtacak şekilde yanıt verdikleri varsayılmaktadır.
3. Araştırmada kullanılan Kişisel Bilgi Formu'nun, katılımcıların kişisel bilgi özelliklerini; Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin katılımcıların cinsel yaşam kalitesini; Çift Uyum Ölçeği'nin katılımcıların evlilik kalitesini ölçtüğü; Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği'nin katılımcıların toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarını ölçtüğü varsayılmaktadır.

1.6. SINIRLILIKLAR

1. Bu araştırma 161 çalışan evli kadından alınan veriler ile sınırlıdır.
2. Araştırmaya katılan katılımcıların kişisel bilgileriyle ilgili veriler, yalnızca Kişisel Bilgi Formu'ndaki sorulara verilen yanıtlarla sınırlıdır.
3. Araştırmaya katılan katılımcıların cinsel yaşam kalitesi ile ilgili veriler Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin ölçtüğü özelliklerle sınırlıdır.
4. Araştırmaya katılan katılımcıların toplumsal cinsiyete yönelik tutumları ile ilgili veriler, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği'nin ölçtüğü özelliklerle sınırlıdır.
5. Araştırmaya katılan katılımcıların evlilik kalitesi ile ilgili veriler, Çift Uyum Ölçeği'nin ölçtüğü özelliklerle sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. CİNSEL YAŞAM KALİTESİ

2.1.1. Cinsellik

Biyolojik açıdan bakıldığında cinselliğin asıl işlevi neslin devamını ve üremeyi sağlamaktır. Psikolojik açıdan incelendiğinde ise cinsellik, insanın temel ihtiyaçlarının doyurulmasıdır. Sevme, sevilme, sevgi ve cinsel ilişkiden haz alma gibi temel ihtiyaçlar ve bunlarla ilişkili insan ilişkilerini ve davranışlarını içerir. ⁶

Genel anlamda birçok konuda hiçbir baskı altında kalmadan kendini rahatça ifade edebilen insanlar söz konusu cinsellik olunca utanıp sıkılmakta ve bu konuları konuşmaktan kaçınmaktadırlar. ⁷ Hâlbuki yeme, içme gibi cinsel yaşantıda insan yaşamının doğal ve güdüsel bir parçasıdır. Bunlara rağmen cinsellikle ilgili konuşma ve düşünceler insanlarda kaygı, korku, utanma ve suçluluk duygularının hâkim olmasına neden olmaktadır. ⁸

Baskı altında olmadan, doyuma ulaşarak yaşanmış cinsellik, sağlıklı bir kimliğin oluşmasında da etkili olur. Freud' un da belirttiği gibi birey çocuklukta ki cinselliğinden başlayarak gelişimi incelenmelidir, tıpkı birçok davranışımız gibi cinselliğin temelleri de çocukluk döneminde atılmaktadır. Anne ve babalar çocuğun cinsiyetine uygun davranışları pekiştirerek ve kendi cinsiyetlerine ait rolleri oynayarak çocukların cinsel kimliklerinin oluşmasının temellerini atmaktadır. Aynı zaman da çocuklukta oynanan oyunlar, giyilen renkler, oyunda üstlenilen roller de cinsel kimlik oluşumunda etkili olmaktadır. ⁹

2.1.2. Yaşam Kalitesi

Kesin bir tanımı olmayan yaşam kalitesi kavramı oldukça geniş kapsamlı ve genellikle bireysel iyi oluşun ifadesidir. ¹⁰ Yaşam kalitesi kavramı öznel ve bireyin yaşamının farklı yönlerine dair öznel doyum ifadelerini pozitif ve negatif etki dengesi,

⁶ Nazmiye Taşkent vd.,Lise Öğrencilerinin Cinsel Eğitime Bakış Açılarının ve Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi, **Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi ve Hemşirelik Bölümü Öğrencileri**, Manisa, 2005, s.9

⁷ Arzu Uzuner vd., Üniversite Öğrencilerinde Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Konularına Bakış Açısı, **Nüfusbilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu**,Ankara, 2005, s. 25.

⁸ Yadigar Coşkun vd.,Türkiye Gençlerde Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Araştırması, **Nüfus Bilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu**, Ankara, 2007, s. 5

⁹ Edwin R. Wallace, Dinamik Psikiyatri Kuramı ve Uygulaması, Çev.Hakan Atalay, **Okyanus Yayın**, İstanbul, 2008, s.152.

¹⁰ Antonia Abbey ve Frank M. Andrews, Modeling The Psychological Determinants Of Life Quality,**Social Indicators Research**. 1985, 16, 1-34, s.21

sağlık, algı değerlendirilmesi, öznel ve psikolojik esenlik vb. kavramları tanımlamaktadır.

Kişinin soyut içsel durumlarının algısı yaşam kalitesi ile anlaşılabilir. Yaşam kalitesi veya ihtiyaç doyumu deneyimine yalnızca birey sahip olabilir, bu şekilde bireyin ihtiyacının temel olduğu görülür. Yaşam kalitesi kavramı bireyseldir çünkü tüm bireylerin yaşam içeriklerinin değeri bireyseldir. ¹¹

Bir bütün olarak yaşam kalitesi yaşamın öznel olarak ve bireyin şu anki fonksiyon düzeyine karşın ne algıladığının ve yaşam doyumunun incelenmesidir. ¹²

2.1.3. Cinsel Yaşam Kalitesi

İnsan hayatı nicel ve nitel olmak üzere iki boyuta ayrılabilir, nicelik boyutu yaşam süresi olarak mortalite hızlarıyla ifade edilir. Hayatın niteliksel boyutu da psikolojik, sosyal, ekonomik, kültürel durum, fiziki çevre ve sosyal ilişkiler vb. birçok etkenle birlikte bireysel doyumu da içine alan dinamik ve çok yönlü bir zaman dilimini içine alır. Yaşam kalitesinde hayatın niteliksel boyutunda bahsedilebilir. Bireyin yaşamdan doyum alması ve mutluluk potansiyeli, iyilik halinin bir kademesi yaşam kalitesi olarak ifade edilebilir. ¹³ Yaşam kalitesinde etkili rol oynayan majör faktörlerden biri de cinsel yaşamdır. Kişinin varlığını sürdürebilmek için yaşamsal bir işlevi olmasa bile, cinsellik yaşam kalitesini oluşturan unsurlar içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bireyin cinsel ilişkiden memnun kalıp kalmaması cinsel yaşam kalitesi olarak tanımlanmıştır. Cinsel yaşam memnuniyetinin çeperini bireyin cinsel ilişkiyle bağlantılı negatif ve pozitif yönleri öznel olarak değerlendirmesi için algıladığı duygusal durumu meydana getirir. ¹⁴

Nitelikli bir cinsel yaşam için üreme ve cinsel organlarda herhangi bir rahatsızlık veya fiziksel bir engelin olmaması gerekir. Bireysel ve sosyal alanla adaptasyon sağlamış bir üreme, cinsel güdülerimize hâkim olabilme ve bu durumdan memnun kalabilme olarak tanımlanabilir. ^{15 16}

Ruhsal sağlığımızı bozan rahatsızlıklar arasında olan cinsel sağlığın bozulması beraberinde aile ve sosyal ilişkilerimizin de bozulmasına aynı zaman da

¹¹ Carina Berterö, Quality of Life of Adults With Acute Leukaemia, Journal of Advanced Nursing, 1993, 18(13), 46-53, s.50.

¹² Dianne Lynn Gardner ve Ben Campell, Assessing Postpartum Fatigue, **MCN**, 1991, 16(26), 4-6, s. 5.

¹³ M. Ergün Öksüz ve B. Simten Malham, Sağlığa Bağlı Yaşam Kalitesi Kalitemetri, **Başkent Üniversitesi**, Ankara, 2005, s.12.

¹⁴ Murat Gülsün vd., Psikiyatrik Açından Evlilik ve Cinsellik, **Psikiyatrik Eğitim ve Güncelleme Dergisi**, Isparta, 2009, 1(1), 67-69, s. 69

¹⁵ Cemile Kütmeç, Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozukluğu ve Hemşirelik Bakımı, **Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Dergisi**, 2009, 4(12), 112-130.

¹⁶ Sezgin Güvel vd., Hemşirelerde Kadın Cinsel Fonksiyonları Konusunda Bilgi Düzeyinin Sorgulanması, **Androloji Bülteni**, 2005, s. 21.

yaşam kalitemizde düşüş sağlayarak bizi olumsuz etkilemesine neden olur.^{17 18 19 20} Yalnızca yaş, doğum ve hastalık ile gelen durumlar değil sağlıklı her kadının cinsel yaşamı kontrol edilmelidir.^{21 22}

2.2. TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ

2.2.1. Cinsiyet

Cinsiyet kişinin erkek veya kadın olarak göstermiş olduğu biyolojik, genetik ve fizyolojik özellikleri için kullanılan bir terimdir.²³ Başka bir ifadeyle cinsiyet doğal olarak belirlenen ve insanları erkek ve kadın olarak ayırmak için kullanılan bir kavramdır.²⁴

2.2.2. Toplumsal Cinsiyet

Erkeğin ve kadının sorumluluk ve rollerini ifade etme ve biyolojik olarak cinsiyetle beraber ortaya çıkan yapının sosyal olarak şekillenmesi durumuna toplumsal cinsiyet denir. Toplumsal cinsiyet farklı kaynaklarda insanlar tarafından ortaya çıkarılmış, değişebilir ve sosyo-kültürel roller olarak aileden aileye, kültüre ve zamana göre farklılaşabilmektedir.²⁵

Toplumsal cinsiyet kavramını ilk kullanan kişilerden biri olan Ann Oakley Toplumsal cinsiyetin; kültür meselesi olarak ortaya çıktığını erkeklerin ve kadınların eril ve dişil adı altında sosyal sınıflandırılması gerektiği üzerinde durur. Kişilerin erkek ya da kadın olmasının çoğunlukla biyolojik göstergelere bağlı olarak anlaşılabilirliğini fakat kişilerin eril, dişil olduğunun ise aynı şartlarda anlaşılamayacağını, ölçütlerin kültürel olduğunu yere ve zamana göre değişiklik göstereceğini belirtir. Cinsiyetin değişmezliğini kabul etmenin zorunlu olabileceğini,

¹⁷ Pan American Health Organization, World Health Organization, Promotion of Sexual Health Recommendations for Action, 2000, 19-22, p. 21.

¹⁸ Bozdemir Nafiz, Özcan Sevgi, Cinselliğe ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış, **Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Turkish Journal of Family Medicine And Primary Care**, 2011, 37-46, s. 41.

¹⁹ Karakoyunlu F. Banu, Öncel Selma. Cinsel Fonksiyon Bozukluklarında Kadına ait Hemşirelik Bakım Süreci Örneği, **Atatürk Üniversitesi HYO Dergisi**, 2009, 12(3), 82-92, s. 87.

²⁰ Gökyıldız Şule, Cinsel Sağlığın Geliştirilmesinde Hemşirenin Etkinliği Nasıl Sağlanır? **İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Hemşirelik Dergisi**, 2002, s. 49.

²¹ www.geriatrignp.com., (06.02.2017).

²² Tashbulatova Dinara, İnfertil Kadınlarda Cinsel Fonksiyonlara Etki Eden Faktörler Sağlık Bilimleri Enstitüsü Üroloji Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi, **Çukurova Üniversitesi**, 2007, s.13.

²³ Zehra Yaşın Dökmen, Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar, **Remzi Kitabevi**, 2010, s.158

²⁴ Fidan Korkut Owen ve Dean W. Owen, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ile Mücadele Projesi, **TC Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Yayını**, 2008, s. 21

²⁵ Simge Zeyneloğlu ve Fusun Terzioğlu, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri, **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2011, Sayı:40, 409-420 s.416.

toplumsal cinsiyetin değişkenliğinin de kabul edilmesi gerektiğini belirtir. Cinsiyet biyolojik ve doğaldır, her yerde aynıdır, değişmez ve değiştirilemez, cinsel organlardaki farklılıklara ve dolayısı ile üreme işlevlerindeki farklılıklara işaret eder. Toplumsal cinsiyet ise insan icadıdır ve sosyo-kültürel, sorumluluklara, rollere, davranış modellerine, eril ve dişi niteliklere vs. işaret eder. Değişkendir ve değiştirilebilir; kültüre, zamana kimi zaman da aileye göre değişir.

Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramının birbirinden farklı olduğunu savunanların aksine tam anlamıyla birbirinden bağımsız olmadığını düşünen görüşler de vardır. Bu görüşlere göre erkeğin ve kadının biyolojik yapısı toplumun onlardan beklediklerinden tam anlamıyla ayrı tutulamaz.²⁶ Erkek ve kadın için uygun görülen değer, tutum ve tavırları her toplumun kendi kültürü belirler. Yani toplumlar erkek ve kadın için farklı yaşam şekilleri belirler. Böylece her iki cinsiyet için farklı dünyalar oluşturulur ve oluşturulan bu farklı dünyalarda birtakım değer, tutum ve tavırlara sahip olunmaktadır.²⁷ İnsanlar arasındaki ve özellikle farklı cinsler arasındaki ilişkiyi, temelde ailede eşler arasındaki ilişkiyi bu değer tutum ve tavırlar belirlemektedir.²⁸ Erkekler ve kadınlar arasındaki gizlenebilen farklılıklar doğuştan getirilen özellikler ve öğrenilmemiş biyolojik cinsiyet farklılıklarıdır. Sosyalleşme sürecinde kazanılan ve öğrenilen özellikler, kişiler arasında gözlenen farklılıklar ise toplumsal cinsiyet farklılıklarıdır. Toplumsal cinsiyet farkları olarak ele alınan, toplumsallaşma sürecinde çocuğun öğrendiği, yetiştiiği kültürün cinsiyetlerine uygun bulduğu davranış, rol, duygu ve tutumlardır.²⁹

Günlük hayatımızda yaşanan olay ve hareketler Goffman'a göre sosyal yaşamın anlamını oluşturmaktadır. Toplumsal cinsiyetin nasıl olacağını gösteren kişiler hakkındaki mesajları, tüm bu olay ve hareketler taşımaktadır.³⁰ Nitekim tüm toplumlardaki kodlanmış davranış formlarının en önemlilerinden biri toplumsal cinsiyettir ve toplumsal cinsiyet kimliğini her kültür toplum bireyelerine açıklamaktadır. Toplum tarafından kabul edilmiş bu kimliğin özelliklerine göre tutum ve davranışlar geliştirebilmesi amacıyla sıradan formları oluşturmaktadır.³¹ Yani bir kültürün sosyal normları erkek ve kadınların nasıl davranması, görünmesi ve geniş bir farklılık gösteren sosyal durumlarda başkalarıyla nasıl temas geçilmesi gerektiğini göstermektedir. Buna ek olarak benimsenmiş cezalar, ödülleri, beklentiler ve

²⁶ Kamla Bhasin, Toplumsal Cinsiyet Bize Yüklenen Roller, Çev. Kader Ay, **Kadav Yayınları**, 2003, s.9.

²⁷ Ersan Ersoy, Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın ve Erkek Kimliği, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 2009, 19 (2), 209-230, s. 214.

²⁸ Serpil Sancar, Erkeklik: İmkansız iktidar, **Metis Yayınları**, 2016, s. 176.

²⁹ Zehra Yaşın Dökmen, Toplumsal Cinsiyet: Sosyal Psikolojik Açıklamalar, **Sistem Yayıncılık**, 2004, s.31.

³⁰ Ahmet İnel vd., Emek Piyasaları ve Üretim Süreçleri, **Toplum ve Bilim Dergisi**, 2000 sayı:86, s. 39.

³¹ Susan Witt D, Parental Influence on Children's Socialization to Gender Roles, **University of Akron, Ph.D University of Akron School of Home Economics and Family Ecolog**, 1997, p. 21.

Erişim Tarihi: (24.05.2017).

davranış biçimlerini kapsamaktadır ve bunların hepsi sosyal ilişkiyi bir dengeye oturtmaktadır.³²

2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Roller

Toplumsal cinsiyet kavramı, erkek ve kadın arasındaki biyolojik farklılıklardan çok kültürel ve psikolojik farklılıkları ifade ederken; bu farklılıklara bağlı olarak erkekten ve kadından beklenen toplumsal sorumluluk ve roller toplumsal cinsiyet rolü olarak tanımlanmaktadır. Buna bağlı olarak toplum tarafından erkeğe ve kadına uygun görülen toplumsal cinsiyet rolleri erkeklik ve kadınlığı ifade etmektedir.³³

Toplumsal cinsiyet rolleri teorisi cinsiyetlere dair davranışlarımızın varoluşumuzdan gelmediğini, sosyal hayat içerisinde benimsediğimiz rollerin sonuçları şeklinde ortaya çıktığı temelini Goffman'ın rol kuramında belirtir. Toplumsal beklentiler tarafından biçimlenen birtakım davranış biçimi ve özelliklerinin sosyal rolleri oluşturduğunu iddia eder. Toplumla örtüşen rol beklentilerini hem toplumda düzen içerisinde uyumlu bir biçimde varlığımıza devam edebilmek hem de dışlanmamak için yerine getirmemiz gerektiğini belirtir. Elbette bu roller cinsiyetler içinde geçerlidir. Rol beklentilerinin içerisinde cinsiyetlerden beklentiler de toplumda vardır. Ve hayatımızda bu cinsiyet rollerini 'gibi yapmak' tan öte, olduğumuz şey olarak yer edindiririz.³⁴

Toplum; ilişkisel, ailevi, mesleki pek çok sosyal rolü kapsar, bu rollerden birden fazlası tüm bireylerde mevcut olabilir. Aynı anda bir kadın kocası için 'eş', çocuğu içinde bir 'anne' rolünü üstlenebilir. Benzer şekilde bir erkek 'koca' ve 'baba' rollerini üstlenebilir. En temel sosyal roller olmaları ile birlikte bu roller cinsiyete atfedilen rollerdir. Fakat belli bir cinsiyete uygun görüldüğü düşünülen kimi meslekler gibi kültürlere göre toplumsal rollere atfedilen cinsiyet temelli yakıştırmalar da olabilir. Bu yakıştırmalar da toplumsal cinsiyet rollerinin evrensel olmadığını bize gösterir. Bu roller içinde yaşanan toplumun kültürüne ait olabilir. Dahası bir farklılığı kabul etmek, ayrımcılığı da kabul etmek manasına gelebilir. Yalnız annenin yapması beklenen ve anneye özgü olan davranışların kapsandığı roldür bir 'anne' rolü. Sosyal rol kuramında belli davranışların belli rollerden beklenmesi gibi toplumsal cinsiyet noktasında da belli davranışlar belli cinsiyetlerden beklenmektedir. Bu da toplumsal cinsiyet rollerinin 'cinsiyetçiliği' destekleyip desteklemediği sorusunu akıllara getirir.

³² R. Stephen Craig, The Effect of Television Day Part on Gender Portrayals in Television Commercials: A Content Analysis, **University of Maine, Sex Roles**, 1992, , Vol 26, Nos. 5/6, pp 197–211, p. 201.

³³ Canan Koca, Beden eğitimi ve spor alanında toplumsal cinsiyet ilişkileri, **Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences**, 2006, 17 (2), 81-99, s. 82.

³⁴ Dökmen, a.g.e., s.32.

Feministlerde zaman içerisinde toplumsal cinsiyet rollerinin getirdiği 'cinsiyetçi' olup olmama sorununa farklı yaklaşımlar getirmişlerdir. Bazı feministlere göre hangi cinsiyet ile doğarsak doğalım toplum içerisinde kurduğumuz, karşı çıktığımız, kabullendiğimiz ilişkiler bizim erkek ve kadın kimliklerine yeni anlamlar, en azından kendimize özgü anlamlar yüklememize ve böylelikle de bunlara göre davranmamıza neden olmaktadır. Toplumsal cinsiyet sonsuz anlamlar denizini içine alırken biyolojik cinsiyet iki anlam ile sınırlıdır.³⁵

İnsan toplumunun varlığını devam ettirmesi ve koruması için değişmez koşullardan biridir işbölümü. Dolayısıyla toplum içerisinde yaşayan herkesin belirli bir noktada belirli bir yer edinmesi gerekir. Toplumsal yaşamın, insan soyunun inkâr edilmemesi adına bu kişiler zorunlulukları yerine getirmekten kaçınmamalıdır.³⁶ Yalnız inkâr etmekle kalmaz kişi bu iş bölümüne ayak uydurmazsa, toplumdaki önemini de yitirebilir. Çünkü toplum için önemli olan bireylerin kendisine ne kadar yararlı olduğudur. Toplumun olumsuz etkilenmesine neden olduğu için yararsız bireyler kabul edilmez.

Toplumdaki işbölümünde kişinin kendisine düşen rolü yerine getirme biçimi kişinin önemini gösterir. Toplumsal yaşamı benimseyen kişi toplumdaki diğer kişiler içinde değerli bir konuma gelir ve insan yaşamının devamının sağlanması adına bir bağ oluşturan binlerce halkalı zincirin halkalarından biri olur. Toplumsal yaşamın çökmesi bu halkaların birkaçının eksik olması nedeniyle olur. Olması gereken üretim sürecinin tamamının içerisinde kişinin alacağı rolü kendisinin belirlemesidir.³⁷ Fakat bu kavramda oluşan karmaşa ve insana değer biçilmesinde kullanılan yapay ölçütler iş bölümünün gerçek temeller üzerine kurulmasını engellemiştir.³⁸

2.3. ÇİFT UYUMU

2.3.1. Evlilik

Bireyin yaşamını birçok yönden etkileyen evlilik; yaşattığı güzel ve yıpratıcı duygular ile hemen her bireyin ulaşmak için çabaladığı amaçlardan biridir. Bireyin ruhsal ve genel sağlığı üzerinde olumlu etkilere sahip ve hayattan zevk almasını sağlayan bir kurumdur.³⁹ Bununla birlikte evlilik iki insanın yasal yollarla anlaşarak birbirlerine bağlanmasını sağlayan bir sözleşme ve yaşamlarının değişmesinde bir

³⁵ Zeynep Direk, Cinsiyetli Olmak- Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar, **Yapı Kredi Yayınları**, 2007, s.24.

³⁶ Alfred Adler, Cinsiyetler Arasında İşbirliği, Çev. Seçkin Selvi, **Payel Yayınları**, 1999, s. 9.

³⁷ ADLER, a.g.e., s. 10

³⁸ Özge Zeybekoğlu, Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Erkeklik Olgusu, **Eğiten Kitap**, 2013, s. 2.

³⁹ Zhenmei Zhang ve Mark D. Hayward, Gender, The Marital Life Course, and Cardiovascular Disease İn Late Midlife, **Journal of Marriage and Family**, 68(3), 639-657, p. 645.

aşama olarak da tanımlanmaktadır.^{40 41} İnsan ilişkilerinin temelini oluşturan evlilik neslin devamı ve sürekliliğini sağlamak için toplum tarafından oluşturulan kutsal bir kurumdur.^{42 43}

2.3.2. Aile

Aile toplumun temelini oluşturan yapı taşlarından biridir. Toplumsal cinsiyet rollerinin gelişimi üzerinde en önemli etkidir. Toplumsal cinsiyet rollerinin kazanılması ve bireyin kişilik gelişiminin temellerinin atıldığı ilk yer ailedir. Ailede çocuklar için seçilen giysiler ve oyuncaklar bireylerin sonraki yaşamları üzerindeki toplumsal cinsiyet rollerinin oluşmasında ve şekillenmesinde önemli rol oynar. Anababalar çocuklarının oyun ve davranışlarına yön vererek çocuğun cinsel rol kimliğini belirlemede etkili rol oynarlar.⁴⁴ Comte aile tanımlamasında; sevginin temel öge olduğunu belirtmektedir. Aile bütün toplumlarda kanıksanmış bir kadının bir erkekle oluşturduğu birlikteliktir.⁴⁵ İnsan neslinin devamını sağlayan aile toplumsallaşmanın da önemli temellerinden biridir.⁴⁶

2.3.3. Çift Uyumu

Çift uyumu, belli bir zaman bölümündeki sürecin zayıf ya da güçlü uyum bakımından önemini anlatır. Dolayısı ile çift uyumu bir durumu değil, bir süreci ifade etmektedir. Aynı zamanda çift uyumu kişisel kaygı, kişilerarası gerilim, sıkıntılı çift ayrımları, çift işlevleri, çift bağlılığı ve çift tatmini için değerli olan konularda fikir birliği gibi kavramların derecelerini de içine alır.⁴⁷

Çift uyumu kişilerarası gerilimler ve kaygılar, eşler arasında sorun yaratan farklılıklar, eşler arasındaki bağlılık, doyum ve çift olma açısından önemli olan konuların bir çatı altında toplanması sürecini içerir.⁴⁸ Bir ilişkinin ortaya çıkması için bir araya gelen iki insan, o ana kadar ki yaşam biçimlerinde bazı değişikliklere göze alıp yeni etkileşim şekilleri bulmaya başlar ve bunları başarabildikleri oranda uyumlu

⁴⁰ Jonathan Rauge, Gay Marriage: Why It is Good For Gays, Good For Straights and Good For America, **NY: Times Books/Henry Holt and Co. LLC**, 2004, p. 52.

⁴¹ Nancy F. Cott, *Public Vows: A History of Marriage and The Nation*, **Harvard University Press**, 2002, p. 9.

⁴² Jeffrey H. Larson ve Thomas B. Holman, Predictors of Marital Quality and Stability, **Family Relations**, 1994, 43, 228-237, p. 231.

⁴³ Timothy H. Brubaker ve J. A. Kimberly, Challenges To the American Family, *Family Relations, Challenges For The Future*, 1993, 3-16, p 7.

⁴⁴ Ayşegül Özcan, Toplumsal Cinsiyet Eğitiminin, Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rol Tutumlarına Etkisi, **Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü**, 2012, s. 8. (**Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**).

⁴⁵ Onal Sayın, Sosyolojiye Giriş, Bilim Dizisi, **Erdem Kitabevi**, İzmir, No:1, 1998, s.156.

⁴⁶ Doğu Ergil, *Toplum ve İnsan*, **Turhan Kitabevi**, 1984, s. 197.

⁴⁷ Graham B. Spanier, Measuring Dyadic Adjustment: New Scales for Assessing The Quality Of Marriage and Similar Dyads, **Journal of Marriage and Family**, 1976, 38 (1), 15- 28, p. 18

⁴⁸ Spanier, a.g.e., p. 21

bir çift haline gelebilirler. Bununla birlikte kişilerin iç dünyası ve sosyal dünyaları ile, kök aileleri ile vb. ilişkilerin yeniden düzenlenmesi anlamına gelir.⁴⁹ Bağlanma kuramına göre yetişkinlik dönemindeki ilişkilerin olumlu ya da olumsuz etkilenmesine bireyin ilk bakıcısıyla olan duygusal bağlanma biçimi neden olmaktadır. Yani erken dönemde yaşanan ilişkiler, yetişkinlik dönemindeki ikili ilişkilerin şekillenmesinde önemli rol oynar.⁵⁰

Bulunduğu çevreye adapte olabilmeye yetisi; sosyal bir varlık olan insanın en önemli özelliklerinden bir tanesidir. İnsanlar çevrelerine ve kendilerine uyum sağlayabildikleri miktarda huzurlu ve mutlu olabilirler. Bireyin duygusal, sosyal, fiziksel ve ruhsal yönlerini de kapsayan bir süreçtir uyum. Çift uyumu ya da evlilik uyumu da bu süreçlere dahildir.⁵¹

Evlilikle beraber, bekarlık rollerinden ayrılarak çift olma yolunda ilerleyen bireyler farklı yaşantılar içerisine girmektedir. Evlilik boyunca yaşanan uyum problemleri bireyin çevresi ve aile bireylerindeki diğer kişileri olumlu ya da olumsuz bir yönde etkileyebilmektedir. Uyumlu bir evlilik eşlerin yaşantılarını mantıklı bir şekilde planlamaları ve çabalamaları neticesinde gerçekleşen, korunması gereken bir birlikteliktir. Bu birliktelik uyuşmayı bireylerin görev ve yükümlülüklerini olgunca paylaşmalarını gerektirir. Aile içerisinde birlik ve beraberliği yakalayabilmek için eşlerin yönetsel, ekonomik, psikososyal konularda anlaşmaya gitmeleri ve uyumlu olmaları önem taşımaktadır. Yoksa ailenin birlik ve beraberliğinde bozulmalar ve duygusal yıkımlar olabilir.⁵²

---

⁴⁹ Aydan Gülerce, Türkiye'de ailelerin psikolojik örüntüleri, **Boğaziçi Üniversitesi Yayınları**, 2007, s.11.

⁵⁰ Cindy Hazan ve Philips Shaver, Romantic Love Conceptualized As An Attachmentprocess. **Journal of Personality and Social Psychology**, 1987, 52(3), 511-524, p. 517.

⁵¹ Melek Kalkan, Evlilik İlişisini Geliştirme Programının, Evlilerin Evlilik Uyum düzeylerine Etkisi, **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2002, 965-986, s. 967 (**Yayımlanmamış Doktora Tezi**).

⁵² Kalkan, a.g.e, s. 969.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışma, çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesinde, toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. İlişkisel tarama modeli; iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkileri, aralarındaki değişimin varlığını ya da derecesini belirlemek amacıyla yapılır.

3.2. ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni, Türkiye de çalışan evli kadın sayısı 5.557.000 şeklinde belirlenmiştir.⁵³ Önsel bilgilerden yola çıkarak; Türkiye’de çalışan evli kadın oranı %88 olarak tespit edildi. Bu çerçevede $p = \%88$; $p = \%12$ olarak dikkate alınmıştır.

Evren sayısı 5.557.000 , %95 güven aralığında, $\pm\%5$ örnekleme hatası ile istatistik tahminlerin yapılabilmesi için en az uygun örneklem büyüklüğü 162,3 olarak hesaplanmıştır. Evren genellemesi yapılabilmesi ve temsil edilebilmesi için alınması gereken gözlem (anket) sayısı en az 162 olmalıdır.

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki çalışan evli kadınlar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Marmara Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi, Akdeniz Bölgesi, Karadeniz Bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yaşayan 166 çalışan evli kadın oluşturmuş fakat veri toplama araçlarında çalışma sonuçlarını etkileyebilecek düzeyde eksik ve hata tespit edilen 5 katılımcı çalışma dışı bırakılmıştır. Sonuç olarak toplam 161 kadının verileri istatistiksel analize tabi tutulmuştur.

3.3. ARAŞTIRMADA KULLANILAN VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada kullanılan veriler dört ölçme aracı ile toplanmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Sorularını araştırmacının hazırladığı kişisel bilgi formunda amaç katılımcılar hakkında bazı demografik değişkenleri ve kişisel özellikleri belirlemektir. Bu bağlamda formda kişilere yaş, eğitim düzeyi, aylık gelir, evlilik süresi gibi sorular yöneltilmiştir.

⁵³ Tuik, Hanehalkı İşgücü Anketi; Kurumsal Olmayan Nüfusun Cinsiyete ve Medeni Duruma Göre İşgücü Durumu, Ankara, 2016.

3.3.2. Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın (CYKÖ-K)

2005 yılında Symonds ve arkadaşları tarafından geliştirilen bu ölçeğin, 2010 yılında Turgut ve Gölbaşı tarafından Türkçe geçerliliği yapılmıştır. Geçerlilik, güvenilirliği 18-65 yaş aralığındaki kadınlar için yapılmıştır. Ölçeğe ait güvenilirlik katsayısı, Cronbach Alpha 0.83' tür. Bu ölçeğin Türk kadınlarının cinsel yaşam kalitesini değerlendirmek için kullanılabilmesi belirtilmektedir. 18 maddeden oluşan ölçek altılı likert tipindedir. Bu ölçek maddelerinden alınabilen toplam puan 18-108 aralığındadır. Toplam puan hesaplaması yapılmadan önce bazı maddeler tersine çevrilmektedir (1, 5, 9, 13, 18).

Ölçek puanı (ölçekten alınan ham puan-18)×100/90 formülü kullanılarak 100'e dönüştürülmektedir. Örnek olarak, bir bireyin 63 olan ham puanının 100'e dönüştürülmüş ölçek puanı; (63-18)X100/90=50 şeklindedir. Ölçek puanı yüksekse cinsel yaşam kalitesi iyidir.

3.3.3. Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği (TCRÖ)

2011 yılında Zeyneloğlu ile Terzioğlu tarafından geliştirilmiştir. Kişilerin toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarını ölçmeyi amaçlayan bu ölçek, 38 maddeden ve 5 alt ölçekten oluşmaktadır.

Eşitlikçi Cinsiyet Rolü: Kadın ve erkeklerin günlük hayatlarındaki rolleri ve sorumlulukları eşit bir şekilde paylaşmalarıdır. Madde numaraları; 4, 8, 12, 13, 18, 20, 22, 27'dir. Örnek maddeler: "Evlilikte çocuk sahibi olma kararını eşler birlikte vermelidir.", "Eşler boşandığında mallar eşit paylaşılmalıdır."

Kadın Cinsiyet Rolü: Toplumun kadına yüklediği rol ve sorumlulukları içerir. Madde numaraları; 1, 5, 16, 19, 21, 29, 31, 37'dir. Örnek maddeler : "Bir genç kızın evleneceği kişiyi seçmesinde son sözü baba söylemelidir.", "Bir kadın hastaneye gittiğinde kadın doktora muayene olmalıdır."

Evlilikte Cinsiyet Rolü: Toplumun kadın ve erkeğe evlilik ile birlikte yüklediği roller ve sorumluluklardır. Madde numaraları; 2, 6, 9, 10, 14, 15, 26, 36'dir. Örnek maddeler: "Kadının yaşamıyla ilgili kararları kocası vermelidir.", "Kadının çocuğu olmuyorsa erkek tekrar evlenmelidir."

Geleneksel Cinsiyet Rolü: Toplumun kadın ve erkeğe günlük hayatlarında yüklediği roller ve sorumluluklardır. Madde numaraları; 3, 7, 11, 17, 23, 24, 25, 32'dir. Örnek maddeler: "Evin reisi erkektir.", "Kadının yapacağı meslekler ile erkeğin yapacağı meslekler ayrı olmalıdır."

Erkek Cinsiyet Rolü: Toplumun erkeğe yüklediği roller ve sorumluluklardır. Madde numaraları; 28, 30, 33, 34, 35, 38'dir. Örnek maddeler: "Bir erkek gerektiğinde karısını dövmelidir.", "Evlilikte erkeğin yaşı kadından büyük olmalıdır."

Ölçek maddelerinin faktör yükleri .35 ile .79 arasındadır. Ölçek iç güvenilirlik değeri bütün için .92, eşitlikçi cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü ve geleneksel cinsiyet rolü alt ölçekleri için .78, erkek cinsiyet rolü için .72, kadın cinsiyet rolü için .80 olarak saptanmıştır. Ölçeğin maddeleri “1- Tamamen karşıyım”, “5- Tamamen katılıyorum” arasında değer almaktadır ve likert tipindedir.

3.3.4. Çift Uyum Ölçeği (ÇUÖ)

Bu ölçek, 1976 yılında Spanier tarafından evlilik kalitesi ve diğer benzer değişkenlerin değerlendirilmesi için geliştirilmiştir. 1982 yılında Spanier ve Thompson tarafından ölçek bütününe ilişkin iç tutarlılık güvenilirliği Cronbach alfa değeri .91'dir. Çift Uyum Ölçeği'nin 1995 yılında Özkan tarafından Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Bu ölçeğin 1995 yılında Yavuz tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır ve Cronbach alfa değeri 95, yarıya bölüm güvenilirliği .90 olarak belirtilmiştir. Alt ölçekler için katsayı değerleri eşler arası fikir birliği için .88, eşler arası tatmin için .91, eşler arası birliktelik için .78 ve duygulanım ifadesi için .76 olarak bulunmuştur. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması 2000 yılında Fışiloğlu ve Demir tarafından yapılmış ve Türkçe'ye uyarlanmıştır. Türk örneklemindeki puanların ortalamalarına bakıldığında erkeklerde 103.7 (SD=18.8) iken kadınlarda 105.2 (SD=18.4)'dir. Ortalamaları ise 104.5 (SD=18.6)'tir. Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik sonucu orijinal sonucuna yakın bulunmuştur (0.92). Alt ölçeklerin güvenilirlik sonuçları ise 0.75 ile 0.83 arasındadır.

Çift Uyum Ölçeği'nde iki soru evet-hayır biçiminde, diğerleri likert tipindedir. İlk 15 soruya ilişkin sıklık oranları “5-Her zaman anlaşıyoruz”, “4-Hemen her zaman anlaşıyoruz”, “3-Arada bir anlaşamayız”, “2-Çok sık anlaşamayız”, “1-Hemen her zaman anlaşamayız”, “0- Hiçbir zaman anlaşamayız” olmak üzere 6 dereceden oluşmaktadır. 16-22 arasındaki maddeler ise “0-Her zaman”, “1-Çoğu zaman”, “2-Yeterince”, “3-Ara sıra”, “4-Nadiren”, “5-Hiç” şeklinde derecelendirilmektedir. 23. madde “4-Her gün”, “3-Hemen her gün”, “2-Ara sıra”, “1-Nadiren”, “0-Hiç” şeklinde, 24. madde “4-Hepsi”, “3-Çoğu”, “2-Bazıları”, “1-Çok azı”, “0-Hiçbiri” şeklinde düzenlenmiştir. 25-28 aralığındaki maddeler “0-Hiç”, “1-Ayda birden az”, “2-Ayda bir veya iki”, “3-Haftada bir veya iki”, “4-Her gün bir kere”, “5-Daha sık” olarak derecelendirilmektedir. 29. ve 30. maddeler “0-Evet”, “1-Hayır” şeklindedir. 31. madde “0-Son derece mutsuz”, “1-Epey mutsuz”, “2-Biraz mutsuz”, “3-Mutlu”, “4-Çok mutlu”, “5-Son derece mutlu”, “6-Mükemmel” şeklinde, 32. maddede altı farklı ifade 0-5 aralığında bir rakama denk gelecek şekilde düzenlenmiştir. Ölçekten alınan toplam puan en düşük puan 0, en yüksek 151 şeklindedir.

Çift uyum ölçeği dört alt ölçekten oluşmaktadır:

Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği: Evlilikteki önemli konulara dair anlama düzeyini ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu alt ölçek 13 maddeden oluşmaktadır ve madde numaraları 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15'tir. Örnek maddeler; "Aile gelirinin idaresi", "Yaşam felsefesi", "Birlikte geçirilen zaman konusu".

Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği: Duygu, iletişim ile ilgili özellikleri ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu alt ölçek 10 maddeden oluşmaktadır ve madde numaraları 6, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 29, 30'dur. Örnek maddeler; "Eşinizle ne sıklıkta münakaşa edersiniz?".

Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği: Eşlerin birlikte yaptıkları davranışlar, fikir alışverişleri ve tartışma konularını ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu alt ölçek 5 maddeden oluşmaktadır ve madde numaraları 24, 25, 26, 27, 28'dir. Örnek maddeler; "Eşinizle ev dışındaki meraklarınızın ne kadarını birlikte gerçekleştirirsiniz?".

Duygulanım ifadesi Alt ölçeği: Sevgi gösterme şekillerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu alt ölçek 4 maddeden oluşmaktadır ve madde numaraları 4, 23, 31, 32'dir. Örnek maddeler; "Eşinizi öper misiniz?".

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Çalışmanın verileri 19 Ocak ve 21 Nisan 2017 tarihleri içerisinde elde edilmiştir. Çalışmanın ilk basamağında katılımcılarla soru ve cevap biçiminde sosyodemografik form ile bir kısmı kişisel bilgilerden oluşan Kişisel bilgi formu doldurtulmuş, ikinci basamağında ise Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği, Çift Uyumu Ölçeği ve Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği işaretletilmiştir. Çalışma dahilinde örneklem içerisinde yer alan katılımcılardan toplanan 123 veri, yüz yüze görüşülerek ve kesinlikle öncesinde katılımcılardan bilgilendirilmiş onam formu alınarak, 38 veriye ise internet üzerinden elektronik posta yoluyla ulaşılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 30 dakikadan oluşmuştur.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 24.0 İstatistik paket programı kullanıldı. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların (Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) yanı sıra normal dağılımın incelenmesi için Kolmogorov-Smirnov dağılım testi kullanıldı. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Bağımsız örnekler (Independent samples) t testi, normal dağılım göstermeyen parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Mann Whitney U test kullanıldı. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ikiden fazla grup

durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Kruskal Wallis testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Mann Whitney U test kullanıldı. Ölçekler arası karşılaştırmalarda Pearson Korelasyon Analizi kullanıldı. Sonuçlar % 95 güven aralığında, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirildi.

Ölçeklerin güvenilirliği için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Cronbach's Alpha Katsayısının değerlendirilmesinde kullanılan değerlendirme kriteri;⁵⁴

$0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.

$0,80 \leq \alpha < 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir.

	Cronbach's Alpha	Madde sayısı
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği	0,688	38
Çift Uyum Ölçeği	0,929	32
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-kadın	0,954	18

Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği güvenilirliği 0,688; Çift Uyum Ölçeği güvenilirliği 0,929; Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-kadın güvenilirliği 0,954 olarak bulundu.

3.6. ETİK KONULAR

Araştırmaya alınan tüm katılımcılara gizlilik haklarının korunacağı, ölçeklerde verdikleri cevapların sadece bilimsel bir araştırmanın istatistiksel analizlerinde kullanılacağı ve katılımcıların kişisel bilgilerinin hiçbir şekilde başka bir amaçla kullanılmayacağı konusunda katılımcı onam formunda bilgilendirme yapılmış ve sadece kendi özgür iradesi ile katılmaya istekli bireyler çalışmaya alınmıştır.

⁵⁴ Kazım Özdamar, Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi, Kaan Kitabevi, Eskişehir, 2004, s. 633.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde çalışan evli kadınlara uygulanan Kişisel Bilgi Formu ile Toplumsal Cinsiyet Rollerini, Çift Uyumu ve Cinsel Yaşam Kalitesi ölçeklerine ait verilere ilişkin elde edilen bulgular açıklamaları ile sunulmuştur. Araştırmaya katılan çalışan evli kadınların demografik değişkenlere göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kadınların Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=161)

		N	%
Yaş	18-30 Yaş	50	31,1
	31-40 Yaş	72	44,7
	41-50 Yaş	29	18,0
	50 Yaş üzeri	10	6,2
	Toplam	161	100,0
Yaşanılan Yer	Marmara Bölgesi	138	85,7
	Akdeniz Bölgesi	6	3,7
	Karadeniz Bölgesi	5	3,1
	İç Anadolu	4	2,5
	Doğu Anadolu	5	3,1
	Güneydoğu Anadolu	3	1,9
	Toplam	161	100,0
Eğitim Düzeyi	İlkokul	4	2,5
	Ortaokul	6	3,7
	Lise	32	19,9
	Lisans	93	57,8
	Yüksek Lisans	26	16,1
	Toplam	161	100,0
Evlilik Süresi	0-1 Yıl	20	12,4
	1-5 Yıl	46	28,6
	5-10 Yıl	34	21,1
	10 Yıldan Fazla	61	37,9
	Toplam	161	100,0
Evlenme Sayısı	1	155	96,3
	2	5	3,1
	3 Ve Fazlası	1	0,6
	Toplam	161	100,0
Çocuk Sayısı	Yok	60	37,3
	Tek Çocuk	51	31,7
	İki Çocuk	41	25,5
	3 Ve Daha Fazlası	9	5,6
	Toplam	161	100,0

		N	%
Aylık Cinsel Birleşme Sayısı	Yok	3	1,9
	1-5 Kez	64	39,8
	6-10 Kez	56	34,8
	11-20 Kez	36	22,4
	20 üzeri	2	1,2
	Toplam	161	100,0
Cinsel Birleşme Dakikası	Yok	3	1,9
	2 Dk	3	1,9
	3 Dk	3	1,9
	4 Dk	2	1,2
	5 Dk	17	10,6
	6 Dk	2	1,2
	7 Dk	6	3,7
	8 Ve Daha Fazla	125	77,6
	Toplam	161	100,0
Orgazma Olma Durumu	Evet	131	81,4
	Hayır	30	18,6
	Toplam	161	100,0
Eş Dışında Çocuğuyla Uyuma Durumu	Evet	24	14,9
	Hayır	137	85,1
	Toplam	161	100,0

Kadınların yaş değişkenine göre 50'si (%31,1) 18-30 yaş, 72'si (%44,7) 31-40 yaş, 29'u (%18,0) 41-50 yaş, 10'u (%6,2) 50 yaş üzeri olarak dağılmaktadır.

Kadınların yaşadıkları yer değişkenine göre 138'i (%85,7) Marmara bölgesi, 6'sı (%3,7) Akdeniz bölgesi, 5'i (%3,1) Karadeniz bölgesi, 4'ü (%2,5) İç Anadolu bölgesi, 5'i (%3,1) Doğu Anadolu bölgesi, 3'ü (%1,9) Güneydoğu Anadolu bölgesi olarak dağılmaktadır.

Kadınların eğitim düzeyi değişkenine göre 4'ü (%2,5) ilkokul, 6'sı (%3,7) ortaokul, 32'si (%19,9) lise, 93'ü (%57,8) lisans, 26'sı (%16,1) yüksek lisans mezunu olarak dağılmaktadır.

Kadınların evlilik süresi değişkenine göre 20'si (%12,4) 0-1 yıl, 46'sı (%28,6) 1-5 yıl, 34'ü (%21,1) 5-10 yıl, 61'i (%37,9) 10 yıldan fazla olarak dağılmaktadır.

Kadınların evlenme sayısı değişkenine göre 155'i (%96,3) 1, 5'i (%3,1) 2, 1'i (%0,6) 3 ve fazlası olarak dağılmaktadır.

Kadınların çocuk sayısı değişkenine göre 60'ı (%37,3) yok, 51'i (%31,7) tek çocuk, 41'i (%25,5) iki çocuk, 9'u (%5,6) 3 ve daha fazlası olarak dağılmaktadır.

Kadınların aylık cinsel birleşme sayısı değişkenine göre 3'ü (%1,9) yok, 64'ü (%39,8) 1-5 kez, 56'sı (%34,8) 6-10 kez, 36'sı (%22,4) 11-20 kez, 2'si (%1,2) 20 üzeri olarak dağılmaktadır.

Kadınların cinsel birleşme dakikası değişkenine göre 3'ü (%1,9) yok, 3'ü (%1,9) 2 dk., 3'ü (%1,9) 3 dk., 2'si (%1,2) 4 dk., 17'si (%10,6) 5 dk., 2'si (%1,2) 6 dk., 6'sı (%3,7) 7 dk., 125'i (%77,6) 8 ve daha fazla olarak dağılmaktadır.

Kadınların orgazma olma durumu değişkenine göre 131'i (%81,4) evet, 30'u (%18,6) hayır olarak dağılmaktadır.

Kadınların eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre 24'ü (%14,9) evet, 137'si (%85,1) hayır olarak dağılmaktadır.

Tablo 2. Çalışan Evli Kadınların Cinsel Yaşam Kalitesi Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyumu Ölçeklerinden Aldıkları Ortalama Puanların Dağılımı

	Ort	Ss	Min.	Max.
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	82,084	20,503	7,780	100
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	35,760	5,374	8	40
Kadın Cinsiyet Rolü	21,470	2,956	10	30
Evlilikte Cinsiyet Rolü	13,650	2,838	8	28
Geleneksel Cinsiyet Rolü	16,880	5,095	8	32
Erkek Cinsiyet Rolü	10,340	3,184	6	18
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	98,093	10,528	59	125
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	46,810	11,877	7	65
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	27,160	4,220	10	37
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	14,320	5,251	0	24
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	14,020	4,289	0	20
Çift Uyum Ölçeği Toplam	102,320	22,261	17	139

Kadınların “cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam” ortalaması ($82,084 \pm 20,503$); “eşitlikçi cinsiyet rolü” ortalaması ($35,760 \pm 5,374$); “kadın cinsiyet rolü” ortalaması ($21,470 \pm 2,956$); “evlilikte cinsiyet rolü” ortalaması ($13,650 \pm 2,838$); “geleneksel cinsiyet rolü” ortalaması ($16,880 \pm 5,095$); “erkek cinsiyet rolü” ortalaması ($10,340 \pm 3,184$); “toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam” ortalaması ($98,093 \pm 10,528$); “eşler arası fikir birliği alt ölçeği” ortalaması ($46,810 \pm 11,877$); “eşler arası tatmin alt ölçeği” ortalaması ($27,160 \pm 4,220$); “eşler arası birliktelik alt ölçeği” ortalaması ($14,320 \pm 5,251$); “duygulanım ifadesi alt ölçeği” ortalaması ($14,020 \pm 4,289$); “çift uyum ölçeği toplam” ortalaması ($102,320 \pm 22,261$) olarak bulunmuştur.

Tablo 3. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyumu Ölçeklerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	KW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	18-30 Yaş	50	85,356	16,916	7,690	0,053
	31-40 Yaş	72	83,951	19,638		
	41-50 Yaş	29	72,337	25,947		
	50 Yaş üzeri	10	80,556	19,551		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	18-30 Yaş	50	36,300	5,380	2,873	0,412
	31-40 Yaş	72	35,810	5,515		
	41-50 Yaş	29	34,930	5,385		
	50 Yaş üzeri	10	35,200	4,638		
Kadın Cinsiyet Rolü	18-30 Yaş	50	21,640	3,343	1,111	0,774
	31-40 Yaş	72	21,510	2,763		
	41-50 Yaş	29	21,240	3,031		
	50 Yaş üzeri	10	20,900	2,234		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	18-30 Yaş	50	13,660	2,918	2,676	0,444
	31-40 Yaş	72	13,420	2,354		
	41-50 Yaş	29	14,070	2,902		
	50 Yaş üzeri	10	14,000	5,077		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	18-30 Yaş	50	17,380	5,075	1,397	0,706
	31-40 Yaş	72	16,810	5,304		
	41-50 Yaş	29	16,830	4,729		
	50 Yaş üzeri	10	15,000	4,944		
Erkek Cinsiyet Rolü	18-30 Yaş	50	10,360	3,042	0,247	0,970
	31-40 Yaş	72	10,330	3,398		
	41-50 Yaş	29	10,140	2,748		
	50 Yaş üzeri	10	10,900	3,843		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği Toplam	18-30 Yaş	50	99,340	10,888	1,703	0,636
	31-40 Yaş	72	97,875	10,714		
	41-50 Yaş	29	97,207	9,439		
	50 Yaş üzeri	10	96,000	11,225		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	18-30 Yaş	50	50,240	10,417	21,328	0,000
	31-40 Yaş	72	46,390	12,595		
	41-50 Yaş	29	39,900	10,847		
	50 Yaş üzeri	10	52,800	6,233		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	18-30 Yaş	50	27,760	3,820	3,448	0,328
	31-40 Yaş	72	27,100	4,289		
	41-50 Yaş	29	26,070	5,021		
	50 Yaş üzeri	10	27,800	2,700		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	18-30 Yaş	50	16,460	4,287	16,845	0,001
	31-40 Yaş	72	13,930	5,358		
	41-50 Yaş	29	11,790	5,784		
	50 Yaş üzeri	10	13,700	3,433		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	18-30 Yaş	50	16,080	3,187	24,038	0,000
	31-40 Yaş	72	13,690	4,284		
	41-50 Yaş	29	11,590	4,895		
	50 Yaş üzeri	10	13,200	2,860		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	18-30 Yaş	50	110,540	18,653	21,901	0,000
	31-40 Yaş	72	101,110	23,136		
	41-50 Yaş	29	89,340	22,762		
	50 Yaş üzeri	10	107,500	11,028		

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=21,328; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; yaş 18-30 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (50,240 ± 10,417), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (39,900 ± 10,847) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (46,390 ± 12,595), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (39,900 ± 10,847) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 50 yaş üzeri olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (52,800 ± 6,233), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (39,900 ± 10,847) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=16,845; p=0,001<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; yaş 18-30 yaş olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,460 ± 4,287), yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (13,930 ± 5,358) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 18-30 yaş olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,460 ± 4,287), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (11,790 ± 5,784) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 18-30 yaş olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,460 ± 4,287), yaş grubu 50 yaş üzeri olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (13,700 ± 3,433) yüksek bulunmuştur.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=24,038; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; yaş 18-30 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (16,080 ± 3,187), yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (13,690 ± 4,284) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 18-30 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (16,080 ± 3,187), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (11,590 ± 4,895) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 18-30 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt

ölçeği puanları ($16,080 \pm 3,187$), yaş grubu 50 yaş üzeri olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($13,200 \pm 2,860$) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($13,690 \pm 4,284$), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($11,590 \pm 4,895$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=21,901$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; yaş 18-30 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($110,540 \pm 18,653$), yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($101,110 \pm 23,136$) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 18-30 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($110,540 \pm 18,653$), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($89,340 \pm 22,762$) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 31-40 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($101,110 \pm 23,136$), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($89,340 \pm 22,762$) yüksek bulunmuştur. Yaş grubu 50 yaş üzeri olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($107,500 \pm 11,028$), yaş grubu 41-50 yaş olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($89,340 \pm 22,762$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 4. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Yaşanılan Bölge Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	MW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	Marmara Bölgesi	138	81,111	21,631	1467,500	0,563
	Diğer Bölgeler	23	87,923	10,097		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Marmara Bölgesi	138	35,720	5,124	1445,000	0,486
	Diğer Bölgeler	23	36,000	6,816		
Kadın Cinsiyet Rolü	Marmara Bölgesi	138	21,410	2,954	1436,500	0,464
	Diğer Bölgeler	23	21,830	3,010		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	Marmara Bölgesi	138	13,720	2,846	1394,500	0,344
	Diğer Bölgeler	23	13,220	2,812		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	Marmara Bölgesi	138	16,990	5,128	1427,000	0,438
	Diğer Bölgeler	23	16,220	4,954		
Erkek Cinsiyet Rolü	Marmara Bölgesi	138	10,270	3,214	1422,000	0,423
	Diğer Bölgeler	23	10,780	3,029		
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	Marmara Bölgesi	138	98,101	10,349	1471,500	0,577
	Diğer Bölgeler	23	98,044	11,799		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	Marmara Bölgesi	138	46,510	12,377	1488,500	0,634
	Diğer Bölgeler	23	48,610	8,250		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	Marmara Bölgesi	138	27,000	4,411	1359,500	0,269
	Diğer Bölgeler	23	28,130	2,685		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	Marmara Bölgesi	138	14,220	5,537	1529,500	0,781
	Diğer Bölgeler	23	14,910	3,029		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	Marmara Bölgesi	138	13,820	4,422	1311,000	0,180
	Diğer Bölgeler	23	15,260	3,194		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	Marmara Bölgesi	138	101,550	23,356	1463,000	0,549
	Diğer Bölgeler	23	106,910	13,467		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının yaşanılan bölge değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 5. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	KW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	İlkokul Veya Ortaokul	10	58,333	30,529	12,327	0,006
	Lise	32	76,806	24,559		
	Lisans	93	85,448	16,632		
	Yüksek Lisans	26	85,684	16,493		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	İlkokul Veya Ortaokul	10	31,800	8,804	15,200	0,002
	Lise	32	34,310	4,575		
	Lisans	93	36,130	5,337		
	Yüksek Lisans	26	37,770	3,536		
Kadın Cinsiyet Rolü	İlkokul Veya Ortaokul	10	21,800	5,007	3,767	0,288
	Lise	32	21,880	3,210		
	Lisans	93	21,450	2,788		
	Yüksek Lisans	26	20,880	2,215		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	İlkokul Veya Ortaokul	10	14,500	2,068	4,019	0,259
	Lise	32	14,280	3,503		
	Lisans	93	13,390	2,735		
	Yüksek Lisans	26	13,460	2,486		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	İlkokul Veya Ortaokul	10	20,800	6,215	11,950	0,008
	Lise	32	17,470	4,429		
	Lisans	93	16,900	4,948		
	Yüksek Lisans	26	14,540	5,054		
Erkek Cinsiyet Rolü	İlkokul Veya Ortaokul	10	12,000	3,018	4,414	0,220
	Lise	32	10,620	3,119		
	Lisans	93	10,140	3,185		
	Yüksek Lisans	26	10,080	3,285		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği Toplam	İlkokul Veya Ortaokul	10	100,900	19,399	3,176	0,365
	Lise	32	98,563	10,214		
	Lisans	93	98,011	9,933		
	Yüksek Lisans	26	96,731	8,725		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	İlkokul Veya Ortaokul	10	26,700	13,945	20,568	0,000
	Lise	32	45,310	13,686		
	Lisans	93	48,130	9,554		
	Yüksek Lisans	26	51,690	8,289		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	İlkokul Veya Ortaokul	10	21,800	8,690	4,186	0,242
	Lise	32	27,090	3,913		
	Lisans	93	27,540	3,522		
	Yüksek Lisans	26	27,960	3,079		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	İlkokul Veya Ortaokul	10	8,000	5,477	11,562	0,009
	Lise	32	14,590	6,273		
	Lisans	93	14,550	4,844		
	Yüksek Lisans	26	15,580	3,546		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	İlkokul Veya Ortaokul	10	7,400	5,254	15,203	0,002
	Lise	32	14,060	4,355		
	Lisans	93	14,530	3,919		
	Yüksek Lisans	26	14,730	2,961		

		N	Ort	Ss	KW	P
Çift Uyum Ölçeği Toplam	İlkokul Veya Ortaokul	10	63,900	31,416	16,642	0,001
	Lise	32	101,060	24,515		
	Lisans	93	104,740	18,111		
	Yüksek Lisans	26	109,960	13,745		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=12,327; p=0,006<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lise olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (76,806 ± 24,559), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (58,333 ± 30,529) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (85,448 ± 16,632), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (58,333 ± 30,529) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (85,684 ± 16,493), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (58,333 ± 30,529) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=15,200; p=0,002<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lisans olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları (36,130 ± 5,337), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından (31,800 ± 8,804) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları (37,770 ± 3,536), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından (31,800 ± 8,804) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları (36,130 ± 5,337), eğitim düzeyi lise olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından (34,310 ± 4,575) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları (37,770 ± 3,536), eğitim düzeyi lise olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından (34,310 ± 4,575) yüksek bulunmuştur.

Kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=11,950; p=0,008<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları (20,800 ± 6,215), eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanlarından (14,540 ± 5,054) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lise olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları (17,470 ± 4,429), eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanlarından (14,540 ± 5,054) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları (16,900 ± 4,948), eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanlarından (14,540 ± 5,054) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=20,568; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lise olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (45,310 ± 13,686), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (26,700 ± 13,945) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (48,130 ± 9,554), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (26,700 ± 13,945) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (51,690 ± 8,289), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (26,700 ± 13,945) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=11,562; p=0,009<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lise olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (14,590 ± 6,273), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (8,000 ± 5,477) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (14,550 ± 4,844), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası birliktelik alt

ölçeği puanlarından ($8,000 \pm 5,477$) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($15,580 \pm 3,546$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($8,000 \pm 5,477$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=15,203$; $p=0,002<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lise olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($14,060 \pm 4,355$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($7,400 \pm 5,254$) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($14,530 \pm 3,919$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($7,400 \pm 5,254$) yüksek bulunmuştur. eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($14,730 \pm 2,961$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($7,400 \pm 5,254$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=16,642$; $p=0,001<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi lise olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($101,060 \pm 24,515$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($63,900 \pm 31,416$) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi lisans olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($104,740 \pm 18,111$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($63,900 \pm 31,416$) yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi yüksek lisans olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($109,960 \pm 13,745$), eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($63,900 \pm 31,416$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 6. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Evlilik Süresi Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	KW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	0-1 Yıl	20	89,667	11,699	6,244	0,100
	1-5 Yıl	46	85,773	15,857		
	5-10 Yıl	34	81,732	18,213		
	10 Yıldan Fazla	61	77,013	25,511		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	0-1 Yıl	20	35,700	6,650	5,126	0,163
	1-5 Yıl	46	36,910	4,226		
	5-10 Yıl	34	35,650	5,861		
	10 Yıldan Fazla	61	34,980	5,393		
Kadın Cinsiyet Rolü	0-1 Yıl	20	20,700	3,771	1,580	0,664
	1-5 Yıl	46	21,520	2,536		
	5-10 Yıl	34	22,000	3,085		
	10 Yıldan Fazla	61	21,380	2,893		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	0-1 Yıl	20	13,550	2,235	0,520	0,915
	1-5 Yıl	46	13,260	2,005		
	5-10 Yıl	34	13,740	3,088		
	10 Yıldan Fazla	61	13,920	3,383		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	0-1 Yıl	20	18,700	5,676	5,222	0,156
	1-5 Yıl	46	15,590	4,564		
	5-10 Yıl	34	16,910	4,719		
	10 Yıldan Fazla	61	17,230	5,352		
Erkek Cinsiyet Rolü	0-1 Yıl	20	10,350	3,787	0,321	0,956
	1-5 Yıl	46	10,170	2,946		
	5-10 Yıl	34	10,320	3,309		
	10 Yıldan Fazla	61	10,480	3,150		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği Toplam	0-1 Yıl	20	99,000	13,989	1,043	0,791
	1-5 Yıl	46	97,457	7,151		
	5-10 Yıl	34	98,618	12,136		
	10 Yıldan Fazla	61	97,984	10,654		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	0-1 Yıl	20	51,700	9,879	8,826	0,032
	1-5 Yıl	46	49,000	10,287		
	5-10 Yıl	34	46,590	10,782		
	10 Yıldan Fazla	61	43,690	13,431		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	0-1 Yıl	20	28,050	4,501	3,604	0,308
	1-5 Yıl	46	27,460	3,209		
	5-10 Yıl	34	26,910	4,372		
	10 Yıldan Fazla	61	26,790	4,726		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	0-1 Yıl	20	16,350	3,760	15,395	0,002
	1-5 Yıl	46	16,150	4,331		
	5-10 Yıl	34	13,470	4,769		
	10 Yıldan Fazla	61	12,740	5,964		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	0-1 Yıl	20	16,750	2,613	25,626	0,000
	1-5 Yıl	46	15,570	3,167		
	5-10 Yıl	34	13,590	4,243		
	10 Yıldan Fazla	61	12,210	4,662		

		N	Ort	Ss	KW	P
Çift Uyum Ölçeği Toplam	0-1 Yıl	20	112,850	17,881	14,859	0,002
	1-5 Yıl	46	108,170	16,866		
	5-10 Yıl	34	100,560	21,337		
	10 Yılden Fazla	61	95,430	25,361		

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=8,826; p=0,032<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (51,700 ± 9,879), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (43,690 ± 13,431) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (49,000 ± 10,287), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından (43,690 ± 13,431) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=15,395; p=0,002<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,350 ± 3,760), evlilik süresi 5-10 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (13,470 ± 4,769) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,350 ± 3,760), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (12,740 ± 5,964) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,150 ± 4,331), evlilik süresi 5-10 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (13,470 ± 4,769) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları (16,150 ± 4,331), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından (12,740 ± 5,964) yüksek bulunmuştur.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=25,626; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan

kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (16,750 ± 2,613), evlilik süresi 5-10 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (13,590 ± 4,243) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (16,750 ± 2,613), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (12,210 ± 4,662) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (15,570 ± 3,167), evlilik süresi 5-10 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (13,590 ± 4,243) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (15,570 ± 3,167), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (12,210 ± 4,662) yüksek bulunmuştur.

Kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=14,859; p=0,002<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (112,850 ± 17,881), evlilik süresi 5-10 yıl olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (100,560 ± 21,337) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 0-1 yıl olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (112,850 ± 17,881), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (95,430 ± 25,361) yüksek bulunmuştur. Evlilik süresi 1-5 yıl olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (108,170 ± 16,866), evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (95,430 ± 25,361) yüksek bulunmuştur.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 7. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Evlenme Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	MW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği- Kadın Toplam	1	155	82,093	20,832	331,000	0,231
	2 Ve Fazlası	6	81,852	9,261		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	1	155	35,710	5,443	414,500	0,647
	2 Ve Fazlası	6	37,170	3,061		
Kadın Cinsiyet Rolü	1	155	21,460	2,992	460,000	0,964
	2 Ve Fazlası	6	21,500	1,975		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	1	155	13,610	2,818	394,500	0,522
	2 Ve Fazlası	6	14,670	3,445		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	1	155	16,920	5,119	418,500	0,677
	2 Ve Fazlası	6	15,670	4,676		
Erkek Cinsiyet Rolü	1	155	10,370	3,152	393,500	0,521
	2 Ve Fazlası	6	9,670	4,227		
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	1	155	98,071	10,589	449,000	0,886
	2 Ve Fazlası	6	98,667	9,668		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	1	155	46,850	12,036	384,000	0,469
	2 Ve Fazlası	6	45,830	7,139		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	1	155	27,220	4,245	312,500	0,171
	2 Ve Fazlası	6	25,670	3,502		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	1	155	14,280	5,227	417,000	0,668
	2 Ve Fazlası	6	15,170	6,306		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	1	155	14,060	4,298	394,500	0,527
	2 Ve Fazlası	6	13,170	4,355		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	1	155	102,410	22,464	393,500	0,523
	2 Ve Fazlası	6	99,830	17,520		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının evlenme sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 8. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Çift Uyum Ölçeklerinin Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	KW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	Yok	60	84,870	18,106	7,792	0,020
	Tek Çocuk	51	86,187	14,595		
	2 Ve Daha Fazlası	50	74,556	25,994		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Yok	60	36,530	5,206	5,662	0,059
	Tek Çocuk	51	36,240	3,876		
	2 Ve Daha Fazlası	50	34,360	6,586		
Kadın Cinsiyet Rolü	Yok	60	21,150	2,991	1,418	0,492
	Tek Çocuk	51	21,690	2,929		
	2 Ve Daha Fazlası	50	21,620	2,968		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	Yok	60	13,620	2,888	0,066	0,967
	Tek Çocuk	51	13,530	2,230		
	2 Ve Daha Fazlası	50	13,800	3,338		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	Yok	60	16,400	5,549	5,120	0,077
	Tek Çocuk	51	16,000	4,327		
	2 Ve Daha Fazlası	50	18,340	5,033		
Erkek Cinsiyet Rolü	Yok	60	10,080	3,305	2,515	0,284
	Tek Çocuk	51	10,080	3,078		
	2 Ve Daha Fazlası	50	10,920	3,129		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği Toplam	Yok	60	97,783	10,660	0,646	0,724
	Tek Çocuk	51	97,529	8,983		
	2 Ve Daha Fazlası	50	99,040	11,892		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	Yok	60	50,030	10,565	14,419	0,001
	Tek Çocuk	51	48,080	10,643		
	2 Ve Daha Fazlası	50	41,660	13,006		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	Yok	60	27,650	3,888	3,300	0,192
	Tek Çocuk	51	27,730	3,476		
	2 Ve Daha Fazlası	50	26,000	5,063		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	Yok	60	16,420	4,377	25,466	0,000
	Tek Çocuk	51	14,730	4,838		
	2 Ve Daha Fazlası	50	11,380	5,356		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	Yok	60	15,780	3,163	28,408	0,000
	Tek Çocuk	51	14,670	3,374		
	2 Ve Daha Fazlası	50	11,260	4,940		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	Yok	60	109,880	17,690	22,420	0,000
	Tek Çocuk	51	105,200	18,893		
	2 Ve Daha Fazlası	50	90,300	25,515		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=7,792; $p=0,020<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuğu olmayan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-

kadın toplam puanları ($84,870 \pm 18,106$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından ($74,556 \pm 25,994$) yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ($86,187 \pm 14,595$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından ($74,556 \pm 25,994$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=14,419$; $p=0,001<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuğu olmayan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ($50,030 \pm 10,565$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından ($41,660 \pm 13,006$) yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ($48,080 \pm 10,643$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından ($41,660 \pm 13,006$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=25,466$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuğu olmayan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($16,420 \pm 4,377$), çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($14,730 \pm 4,838$) yüksek bulunmuştur. Çocuğu olmayan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($16,420 \pm 4,377$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($11,380 \pm 5,356$) yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($14,730 \pm 4,838$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($11,380 \pm 5,356$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=28,408$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuğu olmayan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($15,780 \pm 3,163$), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği

puanlarından (11,260 ± 4,940) yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları (14,670 ± 3,374), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından (11,260 ± 4,940) yüksek bulunmuştur.

Kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=22,420; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuğu olmayan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (109,880 ± 17,690), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (90,300 ± 25,515) yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısı tek çocuk olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (105,200 ± 18,893), çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (90,300 ± 25,515) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 9. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Aylık Cinsel Birleşme Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	KW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	1-5 Kez	64	76,215	22,878	13,692	0,001
	6-10 Kez	56	88,115	13,700		
	11 Kez Ve üzeri	38	87,661	14,960		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	1-5 Kez	64	35,120	6,096	2,428	0,297
	6-10 Kez	56	35,930	5,257		
	11 Kez Ve üzeri	38	36,740	3,895		
Kadın Cinsiyet Rolü	1-5 Kez	64	20,980	3,268	1,776	0,412
	6-10 Kez	56	21,590	2,722		
	11 Kez Ve üzeri	38	22,000	2,641		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	1-5 Kez	64	13,560	2,315	2,596	0,273
	6-10 Kez	56	13,300	2,990		
	11 Kez Ve üzeri	38	14,000	2,681		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	1-5 Kez	64	16,520	5,270	0,823	0,663
	6-10 Kez	56	16,960	4,415		
	11 Kez Ve üzeri	38	17,240	5,567		

		N	Ort	Ss	KW	P
Erkek Cinsiyet Rolü	1-5 Kez	64	10,120	3,165	0,933	0,627
	6-10 Kez	56	10,520	2,892		
	11 Kez Ve üzeri	38	10,320	3,542		
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği Toplam	1-5 Kez	64	96,313	12,110	2,391	0,302
	6-10 Kez	56	98,304	8,294		
	11 Kez Ve üzeri	38	100,290	9,970		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	1-5 Kez	64	43,450	12,291	10,518	0,005
	6-10 Kez	56	49,460	10,422		
	11 Kez Ve üzeri	38	49,340	10,478		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	1-5 Kez	64	26,690	4,886	0,589	0,745
	6-10 Kez	56	27,770	3,547		
	11 Kez Ve üzeri	38	27,760	2,562		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	1-5 Kez	64	12,380	5,287	18,736	0,000
	6-10 Kez	56	15,230	4,585		
	11 Kez Ve üzeri	38	16,740	4,500		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	1-5 Kez	64	12,360	4,413	20,751	0,000
	6-10 Kez	56	15,360	3,539		
	11 Kez Ve üzeri	38	15,370	3,529		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	1-5 Kez	64	94,880	23,257	16,470	0,000
	6-10 Kez	56	107,820	18,151		
	11 Kez Ve üzeri	38	109,210	18,546		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=13,692; p=0,001<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 6-10 kez olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (88,115 ± 13,700), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (76,215 ± 22,878) yüksek bulunmuştur. Aylık cinsel birleşme sayısı 11 kez ve üzeri olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (87,661 ± 14,960), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (76,215 ± 22,878) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=10,518; p=0,005<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 6-10 kez olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları (49,460 ± 10,422), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5

kez olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından ($43,450 \pm 12,291$) yüksek bulunmuştur. Aylık cinsel birleşme sayısı 11 kez ve üzeri olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ($49,340 \pm 10,478$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanlarından ($43,450 \pm 12,291$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=18,736$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 6-10 kez olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($15,230 \pm 4,585$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($12,380 \pm 5,287$) yüksek bulunmuştur. Aylık cinsel birleşme sayısı 11 kez ve üzeri olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ($16,740 \pm 4,500$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanlarından ($12,380 \pm 5,287$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=20,751$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 6-10 kez olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($15,360 \pm 3,539$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($12,360 \pm 4,413$) yüksek bulunmuştur. aylık cinsel birleşme sayısı 11 kez ve üzeri olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ($15,370 \pm 3,529$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanlarından ($12,360 \pm 4,413$) yüksek bulunmuştur.

Kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=16,470$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 6-10 kez olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ($107,820 \pm 18,151$), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından ($94,880 \pm 23,257$) yüksek

bulunmuştur. aylık cinsel birleşme sayısı 11 kez ve üzeri olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları (109,210 ± 18,546), aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanlarından (94,880 ± 23,257) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 10. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Cinsel Birleşme Dakikası Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	MW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Toplam	7 Dk Ve Daha Az	33	76,970	24,585	1605,500	0,050
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	84,827	17,005		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	7 Dk Ve Daha Az	33	34,730	5,779	1725,000	0,143
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	36,080	5,213		
Kadın Cinsiyet Rolü	7 Dk Ve Daha Az	33	21,480	2,819	2056,000	0,978
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	21,430	2,993		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	7 Dk Ve Daha Az	33	13,390	2,915	1951,500	0,629
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	13,620	2,592		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	7 Dk Ve Daha Az	33	17,520	5,762	1950,000	0,630
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	16,670	4,837		
Erkek Cinsiyet Rolü	7 Dk Ve Daha Az	33	11,090	3,320	1707,500	0,127
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	10,100	3,087		
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	7 Dk Ve Daha Az	33	98,212	10,579	2027,500	0,881
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	97,912	10,436		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	7 Dk Ve Daha Az	33	45,420	11,979	1889,000	0,458
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	47,420	11,434		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	7 Dk Ve Daha Az	33	26,730	4,354	1940,500	0,600
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	27,490	3,874		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	7 Dk Ve Daha Az	33	13,090	4,653	1633,500	0,066
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	14,790	5,241		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	7 Dk Ve Daha Az	33	13,000	4,873	1723,000	0,144
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	14,450	3,919		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	7 Dk Ve Daha Az	33	98,240	23,106	1779,500	0,226
	8 Dk Ve Daha Fazla	125	104,140	20,853		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının cinsel birleşme dakikası değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (Mann Whitney

U=1605,500; p=0,050<0,05). Cinsel birleşme 7 dk ve daha az olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (76,970), cinsel birleşme 8 dk ve daha fazla olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (84,827) düşük bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının cinsel birleşme dakikası değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (p>0,05).

Tablo 11. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Orgazm Olma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	MW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği- Kadın Toplam	Evet	131	84,402	18,004	1492,000	0,040
	Hayır	30	71,963	27,128		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Evet	131	35,920	5,523	1695,500	0,235
	Hayır	30	35,100	4,693		
Kadın Cinsiyet Rolü	Evet	131	21,350	3,033	1749,000	0,345
	Hayır	30	21,970	2,580		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	Evet	131	13,450	2,438	1725,000	0,289
	Hayır	30	14,500	4,108		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	Evet	131	16,660	5,021	1710,500	0,268
	Hayır	30	17,800	5,397		
Erkek Cinsiyet Rolü	Evet	131	10,340	3,171	1941,000	0,917
	Hayır	30	10,370	3,296		
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	Evet	131	97,718	10,677	1744,000	0,337
	Hayır	30	99,733	9,854		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	Evet	131	47,080	11,354	1934,000	0,893
	Hayır	30	45,670	14,097		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	Evet	131	27,340	3,662	1824,000	0,538
	Hayır	30	26,370	6,111		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	Evet	131	14,560	5,009	1701,000	0,250
	Hayır	30	13,230	6,174		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	Evet	131	14,270	3,924	1777,500	0,413
	Hayır	30	12,930	5,564		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	Evet	131	103,260	20,663	1919,000	0,842
	Hayır	30	98,200	28,258		

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının orgazm olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları

arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (Mann Whitney U=1492,000; p=0,040<0,05). Orgazm olduğunu söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları (84,402), orgazm olmadığını söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından (71,963) yüksek bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının orgazma olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (p>0,05).

Tablo 12. Cinsel Yaşam Kalitesi, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Çift Uyum Ölçeklerinin Eş Dışında Çocuğuyla Uyuma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

		N	Ort	Ss	MW	P
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği- Kadın Toplam	Evet	24	78,194	23,862	1449,000	0,354
	Hayır	137	82,766	19,878		
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Evet	24	34,170	5,784	1235,500	0,049
	Hayır	137	36,040	5,272		
Kadın Cinsiyet Rolü	Evet	24	21,290	2,911	1573,000	0,734
	Hayır	137	21,500	2,973		
Evlilikte Cinsiyet Rolü	Evet	24	14,000	2,519	1462,500	0,381
	Hayır	137	13,580	2,894		
Geleneksel Cinsiyet Rolü	Evet	24	16,790	5,373	1627,500	0,937
	Hayır	137	16,890	5,065		
Erkek Cinsiyet Rolü	Evet	24	10,250	2,893	1637,000	0,973
	Hayır	137	10,360	3,242		
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği Toplam	Evet	24	96,500	11,171	1515,500	0,542
	Hayır	137	98,372	10,430		
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	Evet	24	43,750	14,320	1433,500	0,317
	Hayır	137	47,350	11,372		
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	Evet	24	26,120	5,652	1423,500	0,293
	Hayır	137	27,340	3,915		
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	Evet	24	12,880	6,503	1360,500	0,177
	Hayır	137	14,570	4,985		
Duygulanım İfadesi Alt Ölçeği	Evet	24	13,380	4,862	1507,000	0,513
	Hayır	137	14,140	4,191		
Çift Uyum Ölçeği Toplam	Evet	24	96,120	29,000	1470,500	0,410
	Hayır	137	103,400	20,805		
Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği- Kadın Toplam	Evet	24	78,194	23,862	1449,000	0,354
	Hayır	137	82,766	19,878		

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini

belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (Mann Whitney U=1235,500; p=0,049<0,05). Eş dışında çocuğuyla uyuyan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları (34,170), eş dışında çocuğuyla uyumayan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından (36,040) düşük bulunmuştur.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (p>0,05).

Tablo 13. Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği ile Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

		Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın toplam
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	R	0,072
	P	0,363
	N	161
Kadın Cinsiyet Rolü	R	-0,083
	P	0,298
	N	161
Evlilikte Cinsiyet Rolü	R	-0,157
	P	0,047
	N	161
Geleneksel Cinsiyet Rolü	R	-0,070
	P	0,376
	N	161
Erkek Cinsiyet Rolü	R	-0,076
	P	0,336
	N	161
Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği toplam	R	-0,086
	P	0,279
	N	161

Eşitlikçi cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,072$; $p=0,363>0,05$). Kadın cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,083$; $p=0,298>0,05$). Evlilikte cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,7 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-0,157$; $p=0,047<0,05$). Buna göre evlilikte cinsiyet rolü puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı azalmaktadır. Geleneksel cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,070$; $p=0,376>0,05$). Erkek cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,076$; $p=0,336>0,05$). Toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,086$; $p=0,279>0,05$).

Tablo 14. Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği ile Çift Uyum Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

		Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın toplam
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	R	0,598
	P	0,000
	N	161
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	R	0,623
	P	0,000
	N	161
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	R	0,519
	P	0,000
	N	161
Duygulanım İfadesi Alt ölçeği	R	0,674
	P	0,000
	N	161

		Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın toplam
Çift Uyum Ölçeği toplam	R	0,689
	P	0,000
	N	161

Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %59,8 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,598$; $p=0,000<0,05$). Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Eşler arası tatmin alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %62,3 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,623$; $p=0,000<0,05$). Buna göre eşler arası tatmin alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %51,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,519$; $p=0,000<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %67,4 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,674$; $p=0,000<0,05$). Buna göre duygulanım ifadesi alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Çift uyum ölçeği toplam ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %68,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,689$; $p=0,000<0,05$). Buna göre çift uyum ölçeği toplam puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır.

Tablo 15. Çift Uyum Ölçeği ile Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeğine İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

		Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Kadın Cinsiyet Rolü	Evlilikte Cinsiyet Rolü	Geleneksel Cinsiyet Rolü	Erkek Cinsiyet Rolü	Toplumsal Cinsiyet Rollerini Ölçeği toplam
Eşler Arası Fikir Birliği Alt Ölçeği	r	0,122	0,037	-0,118	-0,172	-0,131	-0,082
	p	0,123	0,643	0,137	0,029	0,098	0,300
	N	161	161	161	161	161	161
Eşler Arası Tatmin Alt Ölçeği	r	0,033	0,054	-0,001	0,033	0,042	0,061
	p	0,674	0,500	0,991	0,673	0,598	0,444
	N	161	161	161	161	161	161
Eşler Arası Birliktelik Alt Ölçeği	r	0,107	0,018	-0,159	-0,156	-0,082	-0,083
	p	0,176	0,819	0,044	0,049	0,303	0,295
	N	161	161	161	161	161	161
Duygulanım ifadesi Alt ölçeği	r	0,117	0,067	-0,129	-0,095	-0,091	-0,030
	p	0,138	0,401	0,102	0,229	0,252	0,707
	N	161	161	161	161	161	161
Çift Uyum Ölçeği toplam	r	0,119	0,047	-0,125	-0,141	-0,099	-0,058
	p	0,132	0,554	0,113	0,075	0,213	0,468
	N	161	161	161	161	161	161

Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,122$; $p=0,123>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,033$; $p=0,674>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,107$; $p=0,176>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,117$; $p=0,138>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,119$; $p=0,132>0,05$). Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile

kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,037$; $p=0,643>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,054$; $p=0,500>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,018$; $p=0,819>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,067$; $p=0,401>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,047$; $p=0,554>0,05$). Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($r=-0,118$; $p=0,137>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($r=-0,001$; $p=0,991>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,9 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-0,159$; $p=0,044<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça evlilikte cinsiyet rolü puanı azalmaktadır. Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,129$; $p=0,102>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,125$; $p=0,113>0,05$). Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %17,2 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=-0,172$; $p=0,029<0,05$). Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü puanı azalmaktadır. Eşler arası tatmin alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,033$; $p=0,673>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,6 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-0,156$; $p=0,049<0,05$).

Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü puanı azalmaktadır. Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,095$; $p=0,229>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,141$; $p=0,075>0,05$). Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,131$; $p=0,098>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,042$; $p=0,598>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,082$; $p=0,303>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,091$; $p=0,252>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,099$; $p=0,213>0,05$). Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,082$; $p=0,300>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,061$; $p=0,444>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,083$; $p=0,295>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,030$; $p=0,707>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=-0,058$; $p=0,468>0,05$).

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu bölümde Kişisel Bilgi Formu, Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği, Toplumsal Cinsiyet Roller Ölçeği ve Çift Uyumu Ölçeği'nden elde edilen bulgulara göre yazılan tartışma, öneriler ve sonuç yer almaktadır.

Boşanma oranlarının günümüzde hızla artması ve boşanma sebeplerinin içinde en başta eşler arasındaki geçimsizlik ve anlaşamama probleminin olması “evlilikteki çift uyumu” konusunu gündeme getirmektedir.⁵⁵

İnsan hayatındaki en önemli yere sahip olan, kişilerarası ilişkilerden biri evliliğdir. Evlilikte bireyler arasındaki etkileşimin belirleyicilerinden birisi toplumsal cinsiyet rolleridir. Örneğin geleneksel Türk toplum yapısında erkeklere ve özellikle kadınlara yüklenen rollerin baskısı nedeniyle bireyin kendini ifade etmesine imkân verilmemekte ve bu baskı ile büyüyen bireyler, bu durumu kendi aile yaşamlarına da yansıtılmaktadır. Toplumsal cinsiyet rolleri ailede özellikle erkeğin baskıcı ve esnek olmayan davranışlar sergilemesine neden olabilmektedir. Sonuçta da bu durum çift uyumuna olumsuz olarak yansımaktadır.⁵⁶

Evlilikten edinilen doyumun, bireylerin diğer alanlardan edindikleri doyum ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Bireyin mutsuz bir evliliğinin olması beraberinde beden, ruh sağlığının da olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır.⁵⁷

Evlilikte doyumun sağlanması, o evlilik kurumunu oluşturan bireylerin evliliklerinde eşleriyle sağladıkları uyumla mümkün olabilmektedir. Uyumlu bir evlilik, eşlerin birbiriyle iletişim kurabildiği, evlilik yaşantılarının önemli alanlarında fazla anlaşmazlık yaşanmayan ya da anlaşmazlıkların her iki tarafı da memnun edecek şekilde çözümlendiği bir evlilik olarak tanımlanmaktadır.⁵⁸ Bu noktada toplumsal cinsiyet rollerinin yanı sıra cinsel yaşam kalitesinin incelenmesi de çiftlerin anlaşmazlıkları ve bu anlaşmazlıkların nasıl çözümlendiği konusunu aydınlatabilecek bir faktördür.

Çift uyumu, evlilik kurumu bağlamında kişilerin bireysel özerkliklerini koruma aynı zamanda da bir bütün olabilme becerilerini gerektirmektedir; burada çift uyumu

---

⁵⁵ Tuik (Türkiye İstatistik Kurumu), Evlenme ve Boşanma İstatistikleri, 2011, Sayı 10844, **Haber Bülteni**, <http://www.tuik.gov.tr/HPPrint.do?id=10844>, (20.03.2017).

⁵⁶ G. Duyan Çamur, Aile İşlevleri İle Ailenin Sosyal, Demografik Ve Ekonomik Nitelikleri Ve Yaşam Döngüsü Arasındaki İlişkiler, **Hacettepe Üniversitesi**, Ankara, 2000, (**Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**)

⁵⁷ Esin Tezer, Evlilik İlişkisinden Sağlanan Doyum: Evlilik Yaşamı Ölçeği, **Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi**, 1996, 2(7), 1-25, s. 9.

⁵⁸ M. Ronald Sabatelli, Measurement Issues in Marital Research: A Review and Critique of Contemporary Survey Instruments, **Journal of Marriage and Family**, 1988, 50(4), 891-915, s. 896.

ile toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsel yaşam kalitesi arasındaki ilişki ön plana çıkmaktadır.

Cinsel yaşam kalitesi, toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumuna ilişkin çalışmalar literatürde oldukça sınırlı sayıdadır ve bu üç değişkenin birbiriyle ilişkisini inceleyen bir araştırmaya literatürde rastlanmamıştır. Bu araştırma; toplumsal cinsiyet rolleri, cinsel yaşam kalitesi ve çift uyumunun birbirleri ile ilişkisinin ilk kez incelenmiş olması açısından oldukça önemlidir.

Bu araştırmada; çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesinde toplumsal cinsiyet rolleri ve çift uyumu ile bu durumlarla ilgili faktörlerin ilişkileri incelenmiş ve bulgular literatür eşliğinde açıklanmıştır.

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Fakat yapılan birçok araştırma sonucunda bu araştırmamızı desteklemeyecek şekilde yaşın ilerlemesi ile birlikte cinsel yaşam kalitesinde düşüş olduğu sonucu gözlenmiştir.^{59 60 61 62 63} Bulgularımızın literatürü desteklememesinin nedeni örneklem sayımızın ilgili araştırmalara nazaran daha az sayıda olması ile ilişkilendirilebilir.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile yaş grubu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; yaş 41-50 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları, diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; 41-50 yaş grubunun yaşamı daha çok sorguladığı bir dönem olması itibarı ile eş ile fikir birliğinin azalabileceği bir dönem olarak yorumlanabilir.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile yaş grubu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). 18-30 yaş aralığındaki kadınların eşler arası birliktelik düzeyi diğer yaş gruplarına oranla anlamlı şekilde daha yüksektir. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; erken yaşlarda çiftlerin birbirlerini tanımak amacıyla daha sık birlikte zaman geçirmeye ve daha çok konuşmaya ihtiyaç duydukları şeklinde değerlendirilebilir.

---

⁵⁹ Abdo CHN, Oliveira WM, Moreira Jr ED, Fittipaldi JAS. Prevalence Of Sexual Dysfunctions and Correlated Conditions in Sample Of Brazilian Women-Results Of Brazilian Study On Sexual Behavior, **International Journal of Impotence Research**, 2004, 16, 160-166.

⁶⁰ Demirezen E, Erdoğan S, Önem K. Birinci Basamak Sağlık Merkezine Başvuran Kırk Yaşın Altındaki Kadınlarda Cinsel Fonksiyonun Değerlendirilmesi, **Androloji Bülteni**, 2006, 177-180, s. 179.

⁶¹ Cayan S. Vd., The Prevalence of Female Dysfunction and Potential Risk Factors That May Impair Sexual Function in Turkish Women, **Urologia Internationalis**, 2004, 72, 52-57, p.55.

⁶² Oksuz E, Malhan S. Prevalence and Risk Faktors for Female Sexual Dysfunction in Turkish Women, **The Journal of Urology**, 2006, 654-658, p. 659.

⁶³ Karakoyunlu F. Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozukluğu Görülme Sıklığı, **Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kadın ve Doğum Hastalıkları Hemsireliği Anabilim Dalı**, Antalya, Akdeniz Üniversitesi, 2007. (Yüksek Lisans Tezi)

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile yaş grubu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). 18-30 yaş aralığındaki kadınların duygulanım ifadesi diğer yaş gruplarına oranla anlamlı şekilde daha yüksektir. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; erken yaşlarda çiftlerin partnerlerine karşı duygusal ifadelerini daha yoğun kullandıkları şeklinde değerlendirilebilir.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği ile yaş grubu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; 41-50 yaş grubunun çift uyumu diğer gruplardan anlamlı şekilde düşüktür. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; 41-50 yaş grubunun yaşamın daha çok sorgulandığı ve çocukların geleceklerini (evlilik, eğitim vb.) belirlemede çatışmaların arttığı bir dönem olarak yorumlanabilir.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği ile yaş grubu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışma evrenimizin çalışan evli kadınlar olması nedeni ile evlilikteki cinsiyet rollerini benimsedikleri; bu nedenle yaş değişkeninin bu rolleri etkilemediği görülmüştür.

Cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile yaşanan bölge değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Literatür de elde edilen sonuçlar araştırmamızla paralellik göstermektedir.⁶⁴

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü alt ölçeği, kadın cinsiyet rolü alt ölçeği, evlilikte cinsiyet rolü alt ölçeği, geleneksel cinsiyet rolü alt ölçeği, erkek cinsiyet rolü alt ölçeği, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği ile yaşanan bölge değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Fakat literatüre bakıldığında farklı bölgelerde yaşayan bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin eşitlikçi tutumları farklılık göstermektedir. Bu durum literatür ile paralellik göstermemektedir.⁶⁵ Araştırmamız sadece çalışan evli kadınlar üzerinde yapıldığından araştırmamızın deseni bakımından çalışan kadınların daha homojen olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile eğitim düzeyi arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşüktür. Eğitim düzeyi düştükçe cinsel yaşamı sorgulama, yeni

⁶⁴ Süheyla Yaralı, Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozuklukları ve Cinsel Yaşam Kalitesinin İncelenmesi, **Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı**, Erzurum, 2013, s.115.

⁶⁵ Buse Erzeybek, Anne-Babaların Çocuklarını Yetiştirirken Benimsedikleri Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutumları, **Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı**, Ankara, 2015, s.72. (Yüksek Lisans Tezi)

deneyimlere açık olma, kendini ifade etme de düşmektedir. Bu da doğal olarak cinsel yaşam kalitesini düşürmektedir şekline yorumlanabilir. Başka bir araştırmada; eğitim düzeyinin artması ile Cinsel Yaşam Kalitesinde da artış görülmüş ve literatür ile paralellik göstermiştir.⁶⁶

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eğitim düzeyi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşüktür. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eğitim düzeyi düştükçe kadın ve erkeğin görev ve sorumlulukların eşit bir şekilde paylaşılması azalmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların geleneksel cinsiyet rolü ile eğitim düzeyi arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde yüksektir. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eğitim düzeyi arttıkça gelenekselci bakıştan kopma ve evrensel değerlere ait hissetmenin artması olarak değerlendirilebilir.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile eğitim düzeyi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür. Bu bulgu ile ilgili literatürde bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; eğitim düzeyinin artması ile birlikte, evlilik ilişkisindeki temel konular hakkındaki anlaşma düzeyinin olumlu yönde gerçekleşmesi eşler arasında fikir birliğinin oluşmasını sağlamaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile eğitim düzeyi arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür. Bu bulgu ile ilgili literatürde bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; eğitim düzeyinin düşük olduğu grupta çiftin önemli kararlar almasında birlikte hareket etme olasılığını düşmesi şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile eğitim düzeyi arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkökul veya ortaokul olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çiftler kimi zaman birbirlerine sevgilerini ifade etmekte zorlanabilirler fakat eğitim düzeyinin artması ile beraber

---

⁶⁶ Süheyla Yaralı, a.g.e., s.115.

kişiler duygularını daha rahat ifade edebilmekte ve bu da duygulanım ifadesinin olumlu yönde gelişmesini sağlamaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların çift uyum ölçeği ile eğitim düzeyi arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşüktür. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eğitim düzeyi düştükçe çiftlerin daha fazla uyum sorunu yaşadıkları şeklinde değerlendirilebilir.

Cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile evlilik süresi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Araştırmamız ile paralellik göstermeyen bir başka çalışmada evlilik süresinin uzaması ile CYK puanın düştüğü saptanmıştır.⁶⁷ Ancak araştırmamız literatürden farklı olarak sadece çalışan evli kadınlar üzerinde yapılmıştır. Bu durum çalışma hayatının cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilediği şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile evlilik süresi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre evlilikte birlikte yaşanan süre arttıkça kendi fikrini beyan etmek de artmakta bu da eşler arasında fikir birliğini düşürmektedir şeklinde değerlendirilebilir.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile evlilik süresi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre evlilikle birlikte yaşanan süre arttıkça karşı tarafın fikirleri daha fazla öğrenilmekte bu da fikir alışverişine olan ihtiyacı azalmaktadır şeklinde değerlendirilebilir.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile evlilik süresi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre evlilik süresi uzadıkça çiftlerin birbirlerini sevgi göstermeleri azalmaktadır şeklinde değerlendirilebilir.

Kadınların çift uyum ölçeği ile evlilik süresi değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların çift

---

⁶⁷ Süheyla Yaralı, a.g.e., s.115..

uyum ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre çalışan evli kadınların evlilik süresi uzadıkça çiftlerin çalışma hayatının güçlüklerinin de eklenmesi ile çift uyumunun düştüğü şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile çocuk sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Bir başka araştırmada çocuk sayısındaki artışın cinsel yaşam kalitesini olumsuz etkilediği görülmüştür.⁶⁸ Araştırmamız bu yönü ile literatür ile paralellik göstermektedir.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile çocuk sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre çocuk sayısındaki artış; her bir çocuğun geleceği konusunda ayrı düşüncelere sahip eşlerin, fikir birliklerinin azalmasına neden olabilir; şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile çocuk sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre çocuk sayısındaki artış kadınların çocuklarla daha fazla zaman geçirmesine sebep olmakta bu da eşler arasında ortak davranış belirlemeyi engelleyebilmektedir; şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile çocuk sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre çocuk sayısındaki artış kadınların duygularını daha çok çocuklarına göstermesi bu nedenle eşlerini ihmal ettikleri; şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların çift uyum ölçeği ile çocuk sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bulgu; çocuk sayısındaki

---

⁶⁸ Süheyla Yaralı, a.g.e., s.43.

artışın kadınların hem çalışma hayatında hem de ev hayatında sorumluluklarını artırmaktadır. Bu da çiftin uyumunu bozmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum çalışan evli kadınların cinsel birleşme sıklığının azalması cinsel yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilediği şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre eşler arasındaki fikir birliğinde azalma cinsellik alanına da yansımakta ve doğal olarak aylık cinsel birleşme sayısının düşmesine neden olmaktadır şeklinde değerlendirilebilir.

Kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre eşlerin ortak davranışındaki azalma cinsellik alanına da yansımakta ve doğal olarak aylık cinsel birleşme sayısının düşmesine neden olmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre eşlerin birbirlerine duygularını ifade etmelerindeki azalma cinsel alana da yansımakta ve doğal olarak aylık cinsel birleşme sayısının düşmesine neden olmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Kadınların çift uyum ölçeği ile aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların çift uyum ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buna göre; eşler arasındaki uyum düzeyinde azalmanın, cinsel birleşme sayısını negatif yönde etkilemekte olduğu söylenebilir.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile cinsel birleşme dakikası değişkeni arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Cinsel birleşmesi 7 dakika ve daha az olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları, cinsel birleşmesi 8 dakika ve daha fazla olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından düşük bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamıza göre cinsel birleşme süresindeki artış cinsel yaşam kalitesini olumlu etkilemektedir.

Kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın ile orgazm olma durumu değişkenine arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Orgazm olduğunu söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları orgazm olmadığını söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından yüksek bulunmuştur. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buna göre çalışan evli kadınlarda orgazm olma cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilemektedir.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkeni arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Eş dışında çocuğuyla uyuyan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları, eş dışında çocuğuyla uyumayan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından düşük bulunmuştur. Bu bulgu ile ilgili literatürde bir araştırmaya rastlanmamıştır. Eşitlikçi cinsiyet rolüne sahip aileler görece daha eğitilmiş grup olduklarından dolayı günümüzde popüler olan çocuğu ile ayrı odada uyumak bilgisine daha kolay ulaşmakta bu da tutumlarında etkili olmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Evlilikte cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre evlilikte cinsiyet rolü puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı azalmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Evlilikte cinsiyet rolü kavramı kadının daha geri planda erkeğin ise daha aktif konumda olmasıdır. Kararlarda kadının pasif olduğu evlilikte cinsiyet rolünde; bu durum cinsellik alanına da yansımakta ve kadının cinsel yaşamını olumsuz yönde etkilemektedir.

Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eşler arası fikir birliği ile Cinsel yaşam kalitesi arasında pozitif yönde doğrusal bir ilişki vardır bulgusu; evlilik ile ilgili önemli konular hakkında ortak bir karar verebilme çiftlerin birbirlerine

karşı olumlu duygular geliştirmelerini sağlamakta bu da cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilemekte olduğu şeklinde değerlendirilebilir.

Eşler arası tatmin alt leği ile cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası tatmin alt leği puanı arttıķa cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eşler arası tatmin ile Cinsel yaşam kalitesi arasında pozitif yönde doğrusal bir ilişki vardır bulgusu; çiftin birbiri ile duygu ve iletişiminin artması cinsel yaşam kalitesini de arttıracadı yönünde değerlendirilebilir.

Eşler arası birliktelik alt leği ile cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt leği puanı arttıķa cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Eşler arası birliktelik ile Cinsel yaşam kalitesi arasında pozitif yönde doğrusal bir ilişki vardır bulgusu; çiftlerin birlikte yaptıkları davranışların, ortak şeylerden mutluluk duymalarının kişileri birbirine yakınlaştırdığı bununda cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebileceği şeklinde değerlendirilebilir.

Duygulanım ifadesi alt leği ile cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre duygulanım ifadesi alt leği puanı arttıķa cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Duygulanım ifadesi ile Cinsel yaşam kalitesi arasında pozitif yönde doğrusal bir ilişki vardır. Çiftlerin sevgilerini birbirlerine ifade etme biçimleri çiftlerin birbirlerine yakınlık geliştirmelerini sağlamakta bu da cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilemekte olduğu şeklinde değerlendirilebilir.

Çift uyum leği toplam ile cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($p<0,05$). Buna göre çift uyum leği toplam puanı arttıķa cinsel yaşam kalitesi leği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum çiftlerin her alanda uyumlarının artışının cinsellik alanında da kendini gösterdiği ve cinsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilediği şeklinde değerlendirilebilir.

Eşler arası birliktelik alt leği ile evlilikte cinsiyet rolü alt leği arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre eşler arası birliktelik alt leği puanı arttıķa evlilikte cinsiyet rolü puanı azalmaktadır. Evlilikte cinsiyet rolünde toplum tarafından kadın ve erkeğe evlilik ile birlikte yeni sorumluluklar biçilmektedir, çalışma hayatının da getirdiği sorumluluklarla da birleşince kişi üzerinde stres, baskı

vb. olumsuz duygular oluşturabilmektedir bu da eşlerin birlikte yaptıkları davranış, fikir alışverişleri ve tartışma konuları üzerinde yeterli anlayış, sabır ve zamanı göstermemeleri şeklinde yorumlanabilir. Yapılan literatür araştırması sonucu da araştırmamızı destekler niteliktedir dolayısı ile aile içerisinde rol paylaşımının olması aileye olumlu biçimde yansımaktadır. ⁶⁹

Eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü alt ölçeği arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü alt ölçeği puanı azalmaktadır. Geleneksel cinsiyet rolünün modernite ile çatışması uyum sorunlarına neden olabilmekte; bu da evlilikte önemli konulara dair fikir ayrılıklarının yaşanmasına sebep olabilmektedir şeklinde yorumlanabilir. Yapılan literatür araştırması sonucu da araştırmamızı destekler niteliktedir dolayısı ile aile içerisinde rol paylaşımının olması aileye olumlu biçimde yansımaktadır. ⁷⁰

Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü puanı azalmaktadır. Geleneksel cinsiyet rolünün kişilerin davranışlarını belli kalıplara sokması eşlerin birlikte yaptığı davranışların azalmasına bu da çatışmalara neden olmaktadır; şeklinde yorumlanabilir. Yapılan literatür araştırması sonucu da araştırmamızı destekler niteliktedir dolayısı ile aile içerisinde rol paylaşımının olması aileye olumlu biçimde yansımaktadır. ⁷¹

Literatürde toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesini bir arada değerlendiren başka bir çalışmaya ulaşılamadığı için karşılaştırma yapılamamıştır.

---

⁶⁹ James, A. L. ve Wilson, K., Couples, Conflict and Change, **Tavistock Publications**, New York, 2002, 29-32, p.30.

⁷⁰ James, A. L. ve Wilson, K., a.g.e., p.30.

⁷¹ James, A. L. ve Wilson, K., a.g.e., p.30.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde şu sonuçlar elde edilmiştir; Araştırmada kişisel bilgi formu ve diğer testlerin uygulandığı 161 çalışan evli kadının; yaş değişkenine göre 50'si (%31,1) 18-30 yaş, 72'si (%44,7) 31-40 yaş, 29'u (%18,0) 41-50 yaş, 10'u (%6,2) 50 yaş üzeri olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların yaşadıkları bölge değişkenine göre 138'i (%85,7) Marmara bölgesi, 6'sı (%3,7) Akdeniz bölgesi, 5'i (%3,1) Karadeniz bölgesi, 4'ü (%2,5) İç Anadolu, 5'i (%3,1) Doğu Anadolu, 3'ü (%1,9) Güneydoğu Anadolu olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların okul değişkenine göre 4'ü (%2,5) ilkokul, 6'sı (%3,7) ortaokul, 32'si (%19,9) lise, 93'ü (%57,8) lisans, 26'sı (%16,1) yüksek lisans olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların evlilik süresi değişkenine göre 20'si (%12,4) 0-1 yıl, 46'sı (%28,6) 1-5 yıl, 34'ü (%21,1) 5-10 yıl, 61'i (%37,9) 10 yıldan fazla olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların evlenme sayısı değişkenine göre 155'i (%96,3) 1, 5'i (%3,1) 2, 1'i (%0,6) 3 ve fazlası olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların çocuk sayısı değişkenine göre 60'ı (%37,3) yok, 51'i (%31,7) tek çocuk, 41'i (%25,5) iki çocuk, 9'u (%5,6) 3 ve daha fazlası olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların aylık cinsel birleşme sayısı değişkenine göre 3'ü (%1,9) yok, 64'ü (%39,8) 1-5 kez, 56'sı (%34,8) 6-10 kez, 36'sı (%22,4) 11-20 kez, 2'si (%1,2) 20 üzeri olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların cinsel birleşme dakikası değişkenine göre 3'ü (%1,9) yok, 3'ü (%1,9) 2 dk., 3'ü (%1,9) 3 dk., 2'si (%1,2) 4 dk., 17'si (%10,6) 5 dk., 2'si (%1,2) 6 dk., 6'sı (%3,7) 7 dk., 125'i (%77,6) 8 ve daha fazla olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların orgazma olma durumu değişkenine göre 131'i (%81,4) evet, 30'u (%18,6) hayır olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre 24'ü (%14,9) evet, 137'si (%85,1) hayır olarak dağılmaktadır.

Çalışan evli kadınların "cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam" ortalaması (82,084 ± 20,503); "eşitlikçi cinsiyet rolü" ortalaması (35,760 ± 5,374); "kadın cinsiyet rolü" ortalaması (21,470 ± 2,956); "evlilikte cinsiyet rolü" ortalaması (13,650 ± 2,838); "geleneksel cinsiyet rolü" ortalaması (16,880 ± 5,095); "erkek cinsiyet rolü" ortalaması (10,340 ± 3,184); "toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam" ortalaması (98,093 ± 10,528); "eşler arası fikir birliği alt ölçeği" ortalaması (46,810 ± 11,877);

“eşler arası tatmin alt ölçeği” ortalaması (27,160 ± 4,220); “eşler arası birliktelik alt ölçeği” ortalaması (14,320 ± 5,251); “duygulanım ifadesi alt ölçeği” ortalaması (14,020 ± 4,289); “çift uyum ölçeği toplam” ortalaması (102,320 ± 22,261) olarak bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=21,328; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; yaş 41-50 yaş olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları, diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=16,845; p=0,001<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. 18-30 yaş aralığındaki kadınların eşler arası birliktelik düzeyi diğer yaş gruplarına oranla anlamlı şekilde daha yüksektir.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=24,038; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. 18-30 yaş aralığındaki kadınların duygulanım ifadesi diğer yaş gruplarına oranla anlamlı şekilde daha yüksektir.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=21,901; p=0,000<0.05). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; 41-50 yaş grubunun çift uyumu diğer gruplardan anlamlı şekilde düşüktür.

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının yaş grubu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının yaşanılan bölge değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=12,327$; $p=0,006<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları anlamlı şekilde düşüktür.

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=15,200$; $p=0,002<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşüktür.

Çalışan evli kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=11,950$; $p=0,008<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların geleneksel cinsiyet rolü puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde yüksektir.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=20,568$; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=11,562; $p=0,009<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=15,203; $p=0,002<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplara göre düşüktür.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=16,642; $p=0,001<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; eğitim düzeyi ilkokul veya ortaokul olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşüktür.

Çalışan evli kadınların kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=8,826; $p=0,032<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=15,395; $p=0,002<0.05$).

Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=25,626; $p=0,000<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (KW=14,859; $p=0,002<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; evlilik süresi 10 yıldan fazla olan kadınların çift uyum ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının evlilik süresi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının evlenme sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna

göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazla olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; çocuk sayısı 2 ve daha fazlası olan kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları diğer gruplardan anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının çocuk sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık cinsel birleşme sayısı 1-5 kez olan kadınların çift uyum ölçeği puanları diğer gruplara göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası tatmin alt ölçeği puanları ortalamalarının aylık cinsel birleşme sayısı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H-Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının cinsel birleşme dakikası değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Cinsel birleşme 7 dk ve daha az olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları cinsel birleşme 8 dk ve daha fazla olan kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından düşük bulunmuştur.

Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının cinsel birleşme dakikası değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları ortalamalarının orgazm olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Orgazm olduğunu söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanları, orgazm olmadığını söyleyen kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanlarından yüksek bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının orgazma olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları ortalamalarının eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip

göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p=0,049<0,05$). Eş dışında çocuğuyla uyuyan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanları, eş dışında çocuğuyla uyumayan kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü puanlarından düşük bulunmuştur.

Çalışan evli kadınların cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam, eşler arası fikir birliği alt ölçeği, eşler arası tatmin alt ölçeği, eşler arası birliktelik alt ölçeği, duygulanım ifadesi alt ölçeği, çift uyum ölçeği toplam puanları ortalamalarının eş dışında çocuğuyla uyuma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşitlikçi cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Kadın cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Evlilikte cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,7 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre evlilikte cinsiyet rolü puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı azalmaktadır. Geleneksel cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Erkek cinsiyet rolü ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %59,8 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Eşler arası tatmin alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek

üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %62,3 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası tatmin alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %51,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %67,4 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre duygulanım ifadesi alt ölçeği puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır. Çift uyum ölçeği toplam ile cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %68,9 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre çift uyum ölçeği toplam puanı arttıkça cinsel yaşam kalitesi ölçeği-kadın toplam puanı da artmaktadır.

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile eşitlikçi cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Duygulanım

ifadesi alt ölçeği ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile kadın cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,9 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça evlilikte cinsiyet rolü puanı azalmaktadır.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile evlilikte cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %17,2 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($p<0,05$). Buna göre eşler arası fikir birliği alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü puanı azalmaktadır.

Çalışan evli kadınların eşler arası tatmin alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası birliktelik alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %15,6 negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Buna göre eşler arası birliktelik alt ölçeği puanı arttıkça geleneksel cinsiyet rolü puanı azalmaktadır.

Çalışan evli kadınların duygulanım ifadesi alt ölçeği ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği

toplam ile geleneksel cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile erkek cinsiyet rolü arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çalışan evli kadınların eşler arası fikir birliği alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası tatmin alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Eşler arası birliktelik alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Duygulanım ifadesi alt ölçeği ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Çift uyum ölçeği toplam ile toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Sonuçlar incelendiğinde çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesinin karşılıklı olarak birbirinden etkilendiği görülmüştür. Fakat yapılan literatür araştırması sonucunda toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi araştıran herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden araştırma sonuçlarını destekleyen veya desteklemeyen bir araştırmaya ulaşılamamıştır.

Yeni yapılacak çalışmalarda toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesine dair daha kapsamlı ve genişletilmiş araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Yeni yapılacak çalışmalarda toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesine dair farklı örneklem grupları ile de araştırma yapılması önerilmektedir.

Toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesini etkileyebilecek daha fazla değişkenin değerlendirildiği karşılaştırılmalı çalışmalar planlanabilir.

Literatürde benzer çalışmalar olmadığı için araştırmanın desteklenebilmesi amacı ile aynı konu tekrar araştırılabilir.

Bu araştırma yalnızca çalışan evli kadınlarla yapılmış olup, ulaşılan sonuçlar evli olmayan kadınlara genellenememektedir. Bundan dolayı ilerde yapılacak çalışmalarda evli olmayan kadınlarda toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi önerilmektedir.

Bu araştırma yalnızca çalışan evli kadınlarla yapılmış olup ulaşılan sonuçlar çalışmayan kadınlara genellenememektedir. Bundan dolayı ilerde yapılacak çalışmalarda çalışmayan kadınlarda toplumsal cinsiyet rolleri, çift uyumu ve cinsel yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi önerilmektedir.

Çalışmamızda cinsel yaşam ile ilgili ülkemizde yeterli epidemiyolojik araştırma bulunmadığı gözlenmiştir. Cinsellikle ilgili yapılacak diğer çalışmalara kaynak olması açısından epidemiyolojik çalışmalara ağırlık verilmesi uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- ADLER Alfred, Cinsiyetler Arasında İşbirliği, Çev. Seçkin Selvi, Payel Yayınları, İstanbul,1999.
- BHASİN Kamla, Toplumsal Cinsiyet “Bize Yüklenen Roller, Çev. Kader Ay, Kadav Yayınları, İstanbul, 2003.
- DÖKMEN Y, Zehra, Toplumsal Cinsiyet: Sosyal Psikolojik Açıklamalar, Sistem Yayıncılık, Ankara, 2004.
- DİREK Zeynep, Cinsiyetli Olmak- Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007.
- ERGİL Doğu, Toplum ve İnsan, Turhan Kitabevi, Ankara, 1984.
- GÜLERCE Aydan, Türkiye’de ailelerin psikolojik örüntüleri, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2007.
- ÖZDAMAR Kazım, Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi, Kaan Kitabevi, Eskişehir, 2004.
- SANCAR Serpil, Erkeklik: İmkansız İktidar, Metis Yayınları, İstanbul, 2016.
- SAYIN Önal, Sosyolojiye Giriş, Bilim Dizisi, Erdem Kitabevi, İzmir, 1998
- WALLACE R. Edwin, Dinamik Psikiyatri Kuramı ve Uygulaması, Çev.Hakan Atalay, Okyanus Yayın,İstanbul, 2008.
- ZEYBEKOĞLU Özge, Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Erkeklik Olgusu, Eğiten Kitap, Ankara 2013.

DERGİ VE MAKALELER

- ABDO CHN vd., Prevalence of sexual dysfunctions and correlated conditions in sample of Brazilian women-results of Brazilian study on sexual behavior, International Journal of Impotence Research, 2004.
- ABBEY Antonia ve ANDREWS M. Frank M, Modeling The Psychological Determinants of Life Quality, Social Indicators Research, 1985.
- BOZDEMİR Nafiz ve Özcan Sevgi, Cinselliğe ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Turkish Journal of Family Medicine And Primary Care, Adana, 2011.
- BERTERÖ Carina, Quality of Life of Adults With Acute Leukkaemia, Journal of Advanced Nursing,1993.
- COŞKUN Yadigar vd., Türkiye Gençlerde Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Araştırması, Nüfusbilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, Ankara, 2007.

DEMİREZEN E, Birinci Basamak Sağlık Merkezine Başvuran Kırk Yaşın Altındaki Kadınlarda Cinsel Fonksiyonun Değerlendirilmesi, Androloji Bülteni, 2006.

ERSOY Ersan, Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın ve Erkek Kimliği, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Elazığ, 2009.

GARDNER Lynn Dianne ve CAMPELL Ben, Assessing Postpartum Fatigue, MCN, 1991.

GÖKYILDIZ, Şule, Cinsel Sağlığın Geliştirilmesinde Hemşirenin Etkinliği Nasıl Sağlanır? İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Hemşirelik Dergisi, İstanbul, 2002.

GÜLSÜN Murat vd., Psikiyatrik Açından Evlilik ve Cinsellik, Psikiyatrik Eğitim ve Güncelleme Dergisi, Isparta, 2009.

GÜVEL Sezgin vd., Hemşirelerde Kadın Cinsel Fonksiyonları Konusunda Bilgi Düzeyinin Sorgulanması, Androloji Bülteni, İstanbul, 2005.

HAZAN Cindy ve SHAVER Philips, Romantic Love Conceptualized as an Attachment Process. Journal of Personality and Social Psychology, 1987.

KARAKOYUNLU F. Banu ve Öncel Selma, Cinsel fonksiyon Bozukluklarında Kadına Ait Hemşirelik Bakım Süreci Örneği, Atatürk Üniversitesi HYO Dergisi, Erzurum, 2009.

KOCA Canan, Beden Eğitimi ve Spor Alanında Toplumsal Cinsiyet İlişkileri, Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences, Ankara, 2006.

KÜTMEÇ C., Kadınlarda cinsel fonksiyon bozukluğu ve hemşirelik bakımı, Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Dergisi, Elazığ, 2009.

Laumann EO,, Nicolosi A., Glasser DB., Paik A., Gingell C., Moreira E. and Wang T., Sexual problems among women and men aged 40–80 y: prevalence and correlates identified in the Global Study of Sexual Attitudes and Behaviors, International Journal of Impotence Research, 2005.

OKSUZ M. Ergun., Prevalence and risk faktors for female sexual dysfunction in turkish women, The Journal Of Urology, 2006.

SPAİNER B. Graham, Measuring Dyadic Adjustment: New Scales for Assessing The Quality Of Marriage and Similar Dyads, Journal of Marriage and Family, 1976.

SPAİNER B. Graham, Measuring Dyadic Adjustment: New Scales for Assessing The Quality Of Marriage and Similar Dyads, Journal of Marriage and Family, 1976.

SABATELLİ M. Ronald, Measurement issues in marital research: A review and critique of contemporary survey instruments, Journal of Marriage and Family, 1988.

TEZER Esin, Evlilik İlişkisinden Sağlanan Doyum: Evlilik Yaşamı Ölçeği, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 1996.

ÖKSÜZ M. Ergün ve Malham B.Simten Sağlığa Bağlı Yaşam Kalitesi Kalitemetri, Başkent üniversitesi, Ankara, 2005.

UZUNER Arzu vd., Üniversite Öğrencilerinde Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Konularına Bakış Açısı, Nüfusbilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, Ankara, 2005.

VEFİKULUÇAY Duygu vd., Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları, Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, Kars, 2007.

UZUNER Arzu vd., Üniversite Öğrencilerinde Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Konularına Bakış Açısı, Nüfusbilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, Ankara, 2005.

VEFİKULUÇAY Duygu vd., Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları, Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, Kars, 2007.

ZHANG Zhenmei ve D. Mark, Hayward, Gender, The Marital Life Course, and Cardiovascular Disease İn Late Midlife, Journal of Marriage and Family.

BRUBAKER H. Timothy ve KİMBERLY J. A., Challenges To The American Family, (Eds. T. H. Brubaker's), Family Relations: Challenges For The Future, Newbury Park, CA: Sage,1993.

CAYAN S., The prevalance of female dysfunction and potential risk factors that may impair sexual function in Turkish women.Urologia Internationalis, 2004.

COTT F. Nancy, Puplic Vows: A History of Marriage and The Nation, Harward University Press, Cambridge, 2002.

LARSON Jeffry H. ve B. Thomas, Holman, Predictors of Maritalquality and Stability, Family Relations, 1994.

JAMES A. Lee ve WİLSON, Kristen, Couples, Conflict and Change, Tavistock Publications, New York, 2002.

Pan American Health Organization. World Health Organization. Promotion of Sexual Health Recommendations for Action, Guetamala, 2000.

RAUGE Jonathan, Gay Marriage: Why İt is Good For Gays, Good For Straights and Good For America, NY: Times Books/Henry Holt and Co. LLC, New York, 2004.

RAYMOND, C. ve ROSEN, D., Assesment of female sexual dysfunction: rewiew of validated methots, Fertility And Sterility, 2002.

TAŞKENT Nazmiye vd., Llise Öğrencilerinin Cinsel Eğitime Bakış Açılarının ve Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi, Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi ve Hemşirelik Bölümü Öğrencileri, Manisa, 2005.

YARALI Süheyla, Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozuklukları ve Cinsel Yaşam Kalitesinin İncelenmesi, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum, 2013.

İNTERNET ERİŞİMLERİ

BEŞTEPE Emrem, Yaşlı Kadınlarda Cinsellik ve Cinsel İşlev Bozuklukları, <http://psikiyatridizini.net/articles.aspx?journalid=56&year=2009&volume=1&number=3>, (Erişim tarihi: 06.02.2017).

ÇELİKKOL Ahmet, Ruhsal Bozukluklar Hakkında Kısa Bilgi, [Http://www.Celikkol.Org/ Cinsel.Htm](Http://www.Celikkol.Org/Cinsel.Htm), (Erişim tarihi: 22.02.2017).

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), Evlenme ve Boşanma İstatistikleri, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=10844>, (Erişim Tarihi: 20.11.2016).

Tuik, Hanehalkı İşgücü Anketi; Kurumsal Olmayan Nüfusun Cinsiyete ve Medeni Duruma Göre İşgücü Durumu, <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=bilgiTalebi> (Erişim Tarihi: 02.01.2016)

TEZLER

ÖZCAN Ayşegül, Toplumsal Cinsiyet Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rol Tutumlarına Etkisi, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri, 2012, **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**.

ÇAMUR Duyan Gülsüm, Aile İşlevleri İle Ailenin Sosyal, Demografik Ve Ekonomik Nitelikleri Ve Yaşam Döngüsü Arasındaki İlişkiler, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 2000. **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

ERZEYBEK Buse, Anne-Babaların Çocuklarını Yetiştirirken Benimsedikleri Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutumları, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Ankara, 2015. **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

KARAKOYUNLU F. Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozukluğu Görülme Sıklığı Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kadın ve Doğum hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Akdeniz Üniversitesi, 2007. **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

KALKAN Melek, Evlilik İlişisini Geliştirme Programının, Evlilerin Evlilik Uyum düzeylerine Etkisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun, 2002. **(Yayımlanmamış Doktora Tezi)**

TASHBULATOVA Dinara, İnfertil Kadınlarda Cinsel Fonksiyonlara Etki Eden Faktörler Sağlık Bilimleri Enstitüsü Üroloji Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana, 2007. **(Uzmanlık Tezi)**

YÜKSEL Özge, Kadınlarda Evlilik Uyumu ve Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişki: Stresle Baş Etme Biçimleri ve Toplumsal Cinsiyet Rolü Tutumlarının Aracı Rollerini, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı, Ankara, 2013, **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

EKLER

EK-A

- 1) Doğum tarihinizi yazınız...../...../.....
- 2) Yaşadığınız şehir/ilçe .....
- 3) En son okuduğunuz okulu belirtiniz.
1) ilkokul 2) ortaokul 2) lise 3) lisans 4) yüksek lisans
- 4) Kaç yıllık evlisiniz? Yıl:.... Ay:.... Gün:....
- 5) Kaç evlilik yaptınız? .....
- 6) Kaç çocuğunuz oldu? .....
- 7) Aylık cinsel birleşme sayınız:.....
- 8) Cinsel birleşme süresi dakika olarak belirtiniz
1) Bir dakikadan az
2) .....dakika
- 9) Orgazm oluyor musunuz?
1) evet 2) hayır
- 10) Yatak odanızda eşiniz dışında çocuğunuz/çocuklarınızla beraber mi uyuyorsunuz?
1) evet 2) hayır

EK-B

Aşağıda toplumsal cinsiyet rollerini ifade eden cümleler bulunmaktadır. Cümlelerin doğru bir cevabı yoktur ve işaretlenen ifadeler her kişide farklı olabilir. Bu yüzden işaretleyeceğiniz cevaplar kendi görüşlerinizi içermelidir. Cümleyi dikkatlice bir şekilde okuyup size yakın gelen şıkkı işaretleyiniz. Verilen cümle size:

- 1.Hiç uygun değilse: kesinlikle katılmıyorum.
- 2.Uygun değilse: katılmıyorum
- 3.Kararsızsanız: ne katılıyorum ne katılmıyorum
- 4.Uygunsa: katılıyorum
- 5.Çok uygunsa: tamamen katılıyorum şıkkını işaretleyiniz.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Kızlar, ekonomik bağımsızlıklarını kazandıklarında ailelerinden ayrı yaşayabilmelidir.					
2. Erkeğin evde her dediği yapılmalıdır.					
3. Kadının yapacağı meslekler ile erkeğin yapacağı meslekler ayrı olmalıdır.					
4. Evlilikte çocuk sahibi olma kararını eşler birlikte vermelidir.					
5. Bir genç kızın evleneceği kişiyi seçmesinde son sözü baba söylemelidir.					
6. Kadının, erkek çocuk doğurması onun değerini artırır.					
7. Kadının doğurganlık özelliği nedeniyle, iş başvurularında erkekler tercih edilmelidir.					
8. Ailede ev işleri, eşler arasında eşit paylaşılmalıdır.					
9. Kadının yaşamıyla ilgili kararları kocası vermelidir.					
10. Kadınlar kocalarıyla anlaşamadıkları konularda tartışmak yerine, susmayı tercih etmelidir.					
11. Bir genç kız, evlenene kadar babasının sözünü dinlemelidir.					
12. Ailenin maddi olanaklarından; kız ve erkek çocuk eşit yararlanmalıdır.					

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
13. Çalışma yaşamında kadınlara ve erkeklere eşit ücret ödenmelidir.					
14. Bir erkeğin karısını aldatması normal karşılanmalıdır.					
15. Kadının çocuğu olmuyorsa erkek tekrar evlenmelidir.					
16. Kadının temel görevi anneliktir.					
17. Evin reisi erkektir.					
18. Dul kadın da dul erkek gibi yalnız başına yaşayabilmelidir.					
19. Bir genç kızın, flört etmesine ailesi izin vermelidir					
20. Ailede kararları eşler birlikte almalıdır.					
21. Bir kadın akşamları tek başına sokağa çıkabilmelidir.					
22. Eşler boşandığında mallar eşit paylaşılmalıdır.					
23. Kız bebeğe pembe, erkek bebeğe mavi renkli giysiler giydirilmelidir.					
24. Erkeğin en önemli görevi evini geçindirmektir.					
25. Erkeğin maddi gücü yeterliyse kadın çalışmamalıdır.					
26. Evlilikte, kadın istemediği zaman cinsel ilişkiyi reddetmelidir.					
27. Mesleki gelişme fırsatlarında kadınlara ve erkeklere eşit haklar tanınmalıdır.					
28. Evlilikte erkeğin öğrenim düzeyi kadından yüksek olmalıdır.					
29. Bir kadın cinsel ilişkiyi evlendikten sonra yaşamalıdır.					

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
30. Ailede erkek çocuğun öğrenim görmesine öncelik tanınmalıdır.					
31. Erkeğin evleneceği kadın bakire olmalıdır.					
32. Alışveriş yapma, fatura ödeme gibi ev dışı işlerle erkek uğraşmalıdır.					
33. Erkekler statüsü yüksek olan mesleklerde çalışmalıdır.					
34. Ailede kazancın nasıl kullanılacağına erkek karar vermelidir.					
35. Bir erkek gerektiğinde karısını dövmelidir.					
36. Evlilikte gebelikten korunmak sadece kadının sorumluluğudur.					
37. Bir kadın hastaneye gittiğinde kadın doktora muayene olmalıdır.					
38. Evlilikte erkeğin yaşı kadından büyük olmalıdır.					

EK-C

Aşağıdaki ifadeleri okuyup size uygun seçeneklerde birini işaretleyebilirsiniz. Vereceğiniz cevaplar sadece bilimsel araştırma için kullanılacaktır. Samimi bir şekilde vereceğiniz cevaplarınız araştırmaya olumlu bir katkı sağlayacaktır. Duyarlılığınız için şimdiden teşekkürler.

	Hiç Katılmıyorum	Çoğunlukla Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.Cinsel yaşamımı düşündüğümde, hayatımın eğlenceli /zevкли bir parçası olduğunu düşünüyorum.						
2. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, hayal kırıklığı hissediyorum.						
3.Cinsel yaşamımı düşündüğümde, kendimi üzgün (depresif) hissediyorum.						
4. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, kendimi bir kadın olarak eksik hissediyorum.						
5. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, kendimi iyi hissediyorum.						
6. Cinsel bir eş olarak kendime güvenimi yitirdim.						
7. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, sıkıntı hissediyorum.						
8. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, kızgınlık hissediyorum.						
9. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, eşime yakın olduğumu hissediyorum.						
10. Cinsel yaşamımın geleceği hakkında endişeleniyorum.						
11. Cinsel ilişkiden zevk almıyorum.						
12. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, utanıyorum.						
13. Cinsel konularla ilgili eşimle konuşabileceğimi düşünüyorum.						
14. Cinsel ilişkiden kaçınıyorum.						
15. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, suçluluk hissediyorum.						
16. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, eşimin rencide olmuş ya da reddedilmiş hissetmesinden endişeleniyorum.						
17. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, bir şeyleri kaybetmiş gibi hissediyorum.						
18. Cinsel yaşamımı düşündüğümde, cinsel ilişki sıklığından memnunum.						

EK-D

Aşağıda çiftler hakkında bazı ifadeler yer almaktadır. Size en uygun seçeneği işaretlemeye çalışınız. Uzun uzun düşünmeye gerek duymadan aklınıza ilk gelen seçeneği işaretlemeye çalışınız. Lütfen tüm cümleleri işaretlediğinizden emin olunuz.

	Her zaman anlarız	Hemen her zaman anlarız	Arada bir anlayamayız	Çok sık anlayamayız	Hemen her zaman anlayamayız	Hiçbir zaman anlayamayız
1.Aile gelirininidaresi						
2.Eğlenceyle ilgilikonularda						
3.Dini konularda						
4.Sevgi göstermeş ekillerinde						
5.Arkadaşlar						
6.Cinsel ilişkiler						
7.Toplumsal örfveadetlerleil giliolarak						
8.Yaşam felsefesi						
9.Kendinizin veyaeşinizin ailesiyleilişkil erde						
10.Önemli olduğunainanı lanamaç, hedefvedigerk onularda						
11.Birlikte geçirilen zaman konusund						
12.Çok önemlikararlar veririken						
13.Ev işlerinde						
14.Boş zaman ilgiveuğraşları						
15.Mesleki kararlarda						

	Her zaman	Çoğu zaman	Yeterince	Aras ıra	Nadire n	Hiç
16.Boşanmayı, ayrı yaşamayı veya ilişkinizi sonlandırmayı ne sıklıkta tartışıyor veya düşünüyorsunuz?						
17.Kavga sonrasında siz veya eşiniz ne sıklıkta evi terk eder?						
18.Sizce genellikle, siz ve eşiniz arasındaki kişiler ne sıklıkta yolunda gider?						
19.Eşinize ilişkiniz iddökermisiniz?						
20.Evlendiğiniz (veya birlikte olduğunuz) için hiç pişmanlık duymısınız?						
21.Eşinizle ne sıklıkta münakaşa edersiniz?						
22.Eşinizle ne sıklıkta birbirinizin irrendirecek şeyleri yaparsınız?						

	Her gün	Hemen her gün	Arad asıra	Nadir en	Hiç
23.Eşinizi öpermisiniz?					

	Hepsi	Çoğu	Bazıları	Çoka	Hiçbir
24.Eşinizle ev dışı meraklarınızın ne kadarını birlikte gerçekleştirebilirsiniz?					

Aşağıdakilerin siz ve eşiniz arasında ne sıklıkta olduğunu söyleyebilir misiniz?

	Hiç	Ayda birden az	Ayda bir veya iki	Haftada bir veya iki	Her gün bir kere	Daha sık
25.Heyecan verici, keyifli fikir alışverişleri						
26.Beraber gülme						
27.Birlikte sakin bir şekilde tartışım						
28.Bir konu üzerinde beraber çalışma						

